

S o u p i s l i t e r a t u r y

Poznámka: V soupisu literatury nejsou uvedeny edice pramenů jako kodexy a regesta listin a jiných písemností (CDB, CDM, AČ, RBM, MV, Šebánkovy *Archivy zrušených klášterů*, Sedláčkovy *Zbytky register*, Neumannovy *Nové prameny*, *Moravské a slezské listiny liechtenštejnského archivu* ad.), zemské desky, knihy půhonné a nálezové, lenní a soudní knihy olomouckého biskupství, městské knihy, kroniky (FRB, FRA) ad. Rovněž z historické literatury jsou zahrnuty rozhodující práce a přehledy. Z topografických a místopisných prací je sice uveden, ale v heslech slovníku necitován Hosákův *Historický místopis* a *Místní jména* L. Hosáka a R. Šrámka. Podobně je tomu s Pilnáčkovými *Staromoravskými rody*. Soupis je doveden do konce roku 2000, výjimečně zařazené pozdější publikace už nejsou citovány v heslech.

Abecední seznam použitých zkratk periodik a institucí:

AH – Archaeologia historica	NKP – Národní kulturní památka
AMB – Archiv města Brna	OV – Okresní vlastivědné muzeum
AÚ AV ČR – Archeologický ústav AV ČR v Brně	PA – Památky archeologické
CaBe – Castrum Bene	PP – Památková péče
CaBo – Castellologica bohemia	PÚ – (Státní) památkový ústav
ČČH – Český časopis historický	PV – Přehled výzkumů Archeologického ústavu ČAV (AV ČR) v Brně
ČMatM – Časopis Matice moravské	RNPMPH – Ročenka Národopisného a průmyslového muzea města Prostějova a Hané
ČMMus – Časopis (Sborník) Moravského (zemského) muzea – Acta Musei Moraviae, Vědy společenské	SM – Severní Morava
ČSAV – Československá akademie věd	SPFFBU – Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity
ČsČH – Československý časopis historický	SSPS – Sborník Společnosti přátel starožitností
ČSIM – Časopis Slezského (zemského) muzea	ÚAPP – Ústav archeologické památkové péče Brno
ČSPS – Časopis Společnosti přátel starožitností	VSMŽO – Vlastivědný sborník pro mládež župy olomoucké
ČVSMO – Časopis Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci	VSONJ – Vlastivědný sborník okresu Nový Jičín
DMH – Deutschmährische Heimat (od 1931 Deutsch-mährische-schlesische Heimat)	VVM – Vlastivědný věstník moravský
FHB – Folia historica Bohemica	ZDVGMS – Zeitschrift des (deutschen) Vereines für die Geschichte Mährens und Schlesiens
IZČAS–SMS – Informační zpravodaj České archeologické společnosti, pobočka pro severní Moravu a Slezsko	ZK – Záhorská kronika
JM – Jižní Morava	ZMV – Zprávy (Vlastivědného) muzea ve Vyškově
KAS – Klub Augusta Sedláčka	ZOMG – Zprávy Oblastního muzea (a galerie) v Gottwaldově
MK – Malovaný kraj	ZPP – Zprávy památkové péče
MSH – Mährisch-schlesische Heimat	ZVÚO – Zprávy Vlastivědného ústavu (Krajského vlastivědného muzea) v Olomouci
MVHSL – Miteillungen zur Volks(- und Heimats)kunde des Schönhengster Landes	
MVP–ČSPS – Muzejní a vlastivědná práce – Časopis Společnosti přátel starožitností	

Adámek, F. 1972: *Archeologický příspěvek k dějinám hradu Blanska*. Sborník okresního vlastivědného muzea v Blansku 4, 54–59.
 Antoňová, D. 1966: *Hrad Cimburk*. Brno.
 Antoňová, D. 1968: *Templštejn*. Brno.
 Antoňová, D. – Paukert, J. 1983: *Komplexní obnova státního zámku Vranov nad Dyjí*. Památky a příroda 8, 328–334.

Audy, L. 1965: *Jevišovice a okolí. Jevišovice–Znojmo*.
 Baďura, J. 1919: *Lipenský okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
 Baláš, M. 1967: *Kulturní místopis Novojičínska*. Bílovec.
 Bálek, M. – Čížmář, M. 1985: *Středověké nálezy z polohy Hradisko, obec Myslík (okr. Frýdek-Místek)*. PV 1983, 69. Brno.
 Bálek, M. – Unger, J. 1994: *Motte z počátku 15. stol. v zaniklé vsi Bořanovice u Přibic, okr. Břeclav*. AH 19, 191–197.

- Bálek, M. – Unger, J. 1996: *Ohrazené středověké vesnice na jižní Moravě*. AH 21, 429–442.
- Baletka, L. 1972: *Pržno očima šesti staletí 1372–1972*. Pržno.
- Baletka, L. 1973: *Keramika na Valašsku ve sbírkách Vlastivědného ústavu Vsetín*. Vsetín.
- Baletka, L. 1974: *Pracoviště pro feudalismus a nejstarší dějiny*. In: Katalog výstavy 50 let muzea a 10 let Vlastivědného ústavu Vsetín, 18–19. Vsetín.
- Baletka, L. 1978: *Vsetínský zámek, jeho historie a současnost*. Vsetín.
- Baletka, L. 1982: *Pohledy do minulosti a přítomnosti obce Choryně, 1132–1982*. Choryně.
- Baratta-Dragono, R. v. 1900: *Le domaine de Budischau en Moravie*. Brünn.
- Bartušek, A. 1954: *Milotice. Státní zámek a okolí*. Praha.
- Bartušek, A. 1954a: *Nově zjištěná raně gotická věž na hradě Sádka*. Umění 2, 161–162.
- Bartušek, A. ad. 1954b: *Velké Losiny. Státní zámek, město a okolí*. Praha.
- Bartušek, A. 1955: *K dějinám světské architektury na okrese Moravské Budějovice*. Umění 3, 78–82.
- Bartušek, A. ad. 1957: *Bitov, státní hrad a okolí*. Praha.
- Bartušek, A. 1957a: *Barokní přestavba hradu Vranova nad Dyjí*. ZPP 17, 193–195.
- Bartušek, A. 1960: *Dačice. Státní zámek, město a památky v okolí*. Praha.
- Bartušek, A. – Hurt, R. 1954: *K dějinám hradů a tvrzí na Kyjovsku*. Umění 2, 338–340.
- Bartušek, A. – Kubátová, T. 1951: *Šternberk na Moravě. Státní zámek, město a okolí*. Praha.
- Bartušek, A. – Kubátová, T. 1953: *Jaroměřice, státní zámek, město a okolí*. Praha.
- Bartušek, A. – Svoboda, K. 1955: *Buchlov. Státní hrad a okolí*. Praha.
- Bednaříková, J. – Tribula, J. 1982: *Průzkum čejkovické tvrze*. MK 18, č. 2, 5–6.
- Bednářová, V. 1956: *Z dějin hradu Holštejna*. VVM 11, 113–133.
- Belcredi, L. 1990: *Čepička – opevnění nad klášterem Porta coeli v Tišnově-Předklášteří*. ČMMus – vědy společenské 75, 99–122.
- Belcredi, L. a kol. (M. Čižmář, P. Koštuřík, M. Oliva, M. Salaš) 1989: *Archeologické lokality a nálezy okresu Brno-venkov*. Brno.
- Belcredi, L. 1999: *Komenda řádu německých rytířů ve Slavkově u Brna*. Pravěk, nová řada 8, 341–369.
- Bém, M. 1999: *Archeologické nálezy a lokality na katastru obcí Tršice a Tršice-Zákřov*. Střední Morava 8, 54–77.
- Berger, K. 1901: *Geschichte der Stadt Bärn*. Brünn.
- Berger, K. 1933: *Die Besiedlung des deutschen Nordmährens im 13. und 14. Jahrhundert*. Brünn.
- Berková, M. – Pelánová, Š. 1986: *Páni na Moravském Krumlově 1260–1945*. Moravský Krumlov.
- Bernau, F. 1903: *Studien und Materialien zur Specialgeschichte und Heimatskunde des deutschen Sprachgebiets in Böhmen und Mähren*. Prag.
- Bistřícký, J. 1983: *Přehled dějin Dačic do 15. století (K 800. výročí první písemné zprávy)*. VVM 35, 282–291.
- Bláha, J. 1970: *Zjišťovací výzkum na hradě Šternberku a některé problémy keramiky vrcholného středověku na jihozápadní Moravě*. Příloha VVM 22, 5–36.
- Bláha, J. 1975: *K otázkám vnějších vlivů na vrcholněstředověkou keramiku západní a východní Moravy*. Zprávy Českosloven-
ské společnosti archeologické 17, č. 1–2, 10–17.
- Bláha, J. 1977: *Výsledky revize některých drobných středověkých opevnění v horním Podyjí*. AH 2, 45–58.
- Bláha, J. 1991: *Poznámka k archeologickým nálezům získaným na náměšťském hradě v letech 1988–1988*. In: 850 let Náměště na Hané, 43–45. Náměšť na Hané.
- Blaschke, J. 1934: *Zur Geschichte der Burg Brünnes*. Hohenstadt.
- Bláha, J. – Konečný, L. 1985: *K nejstarší historii města Telče*. In: Uměleckohistorický sborník, 129–160. Brno.
- Blažek, B. 1927: *Štramperk. Příbor – Štramperk*.
- Blažíček, O. J. 1967: *Rájec nad Svitavou*. Brno.
- Blekta, J. 1933: *Objevení trosky tvrze Spranku-Branek*. RNPMPH 10, 17–25.
- Blekta, J. 1934: *Smilovo hradisko a Starý Plumlov*. RNPMPH 11, 9–31.
- Blekta, J. 1936: *Plumlovský hrad*. RNPMPH 13, 55–60.
- Blekta, J. 1936a: *Ježův hrad*. RNPMPH 13, 61–71.
- Blekta, J. 1937: *Smilovo hradisko (Doplňek k čl. v roč. XI r. 1934)*. RNPMPH 14, 93–95.
- Bolina, P. 1980: *Hrad Templštejn, k. ú. Jamolice, okr. Znojmo a jeho vztah k chronologii hradů s pláštovou zdí na Moravě*. AH 5, 267–276.
- Bolina, P. 1984: *K lokalizaci a podobě hradu Vildenberka u Pozořic-Jezer, okres Brno-venkov*. AH 9, 161–166.
- Bolina, P. 1986: *Ke vlivu biskupa Bruna ze Schaumburka na vývoj moravské hradní architektury*. AH 11, 175–187.
- Bolina, P. 1986a: *K problematice kolonizace a počátků hradů na severovýchodní Moravě ve 13. století*. ČsČH 34, 565–584.
- Bolina, P. 1988: *Jádro drahotušského hradu*. Sborník kruhu přátel Muzea hl. m. Prahy 1, 157–167.
- Bolina, P. 1994: *Frejštejn – hrad Jindřicha z Lipé?*. CaBo 4, 201–215.
- Bolina, P. 1996: *Pustiměř – průsečík několika problémů moravské historie*. SSPS 4, 91–98.
- Bolina, P. 1996a: *Moravian Castles of Military-Religious Orders until the Hussite Wars*. CaBe 5, 11–26.
- Bolina, P. – Doležel, J. 1988: *Hrady na Dražanské vrchovině do konce 13. století (Počáteční stav výzkumu)*. AH 13, 321–352.
- Bolina, P. 1998: *Zamyšlení nad některými aspekty publikace M. Plačka Hrady a zámky na Moravě a ve Slezsku*. CaBo 6/II, 475–484.
- Borák, F. 1948: *Bánov. (Příspěvek k historii dolnomoravského úvalu)*. VVM 3, 1–42, 81–89, 121–137.
- Borák, F. 1949: *Bánov. (Příspěvek k historii dolnomoravského úvalu)*. VVM 4, 1–24.
- Boris, M. 1981: *Kde stávala „Tvrz Kozinec“?*. Pobeskydí, č. 2, 41–43.
- Boris, M. 1981a: *O počátcích města Frýdku-Místku*. Pobeskydí, č. 2, 4–10.
- Borský, P. – Černoušková, D. – Maráz, K. 1995: *Stavební vývoj břeclavského zámku*. Průzkumy památek 2, č. 1, 100–108.
- Bořecký, J. – Polícar, P. 1998: *Dějiny Batelova. Díl I. Batelov*. Boskovice... 1999: *Boskovice od pravěku do konce 20. století*. Boskovice.
- Boudar, F. 1933: *Starý hrad a nový život pod ním*. Zpravodaj Městské spořitelny v Třebíči 10, č. 1–2, 2–3.
- Brázdil, V. 1948: *Vrchy – Valtěřovice*. Kravaňsko 10, 132–141.
- Břeclav 1968: *Břeclav. Dějiny města*. Břeclav.
- Březina, A. 1902: *Štulbach u Přerova*. Selský archiv 1, 235–236.
- Březina, J. 1927: *Paměti obce Bludova*. Bludov.

- Březina, J. 1963: *Zábřežsko v období feudalismu do roku 1848*. Ostrava.
- Buchlov 1962: *Státní hrad Buchlov a památky v okolí*. Praha.
- Burian, J. a j. r.- 1992: *Zákřovická tvrz*. Žibřid 9, 19–21.
- Burian, V. b. d. (1956?): *Hrad Úsov a jeho lesnicko-lovecké sbírky*. Olomouc.
- Burian, V. 1960: *Náměšť na Hané*. Olomouc.
- Burian, V. 1965: *Náměšť na Hané*. Olomouc.
- Burian, V. 1970: *Historickoarcheologický výzkum hradu Tepence (Jívová, okr. Olomouc) v letech 1968–1969*. ZVÚO č. 147, 2–10.
- Burian, V. 1971: *Třetí archeologická kampaň na hradě Tepenci*. ZVÚO č. 150, 2–6.
- Burian, V. 1972: *Historickoarcheologický výzkum hradu Tepence roku 1971*. ZVÚO č. 156, 7–9.
- Burian, V. 1977: *Nálezy středověké keramiky na tvrzišti v Maječině (okr. Olomouc)*. PV 1975, 79–80.
- Burian, V. 1979: *Tepenec – moravský hrad markraběte Karla*. Umění 27, 245–249.
- Burkhardt, R. 1971: *Příspěvek k lokalizaci Vildenberka a hradů ve svitavském údolí*. Vlastivědné zprávy z Adamova a okolí 15, č. 2, 13–16.
- Cejnková, D. – Loskotová, I. 1986: *I. etapa archeologického výzkumu Špilberku*. AH 11, 171–173.
- Cejnková, D. – Loskotová, I. – Plaček, M. 1995: *Předběžné výsledky archeologického výzkumu Špilberku*. Brno v minulosti a dnes 13, 150–163.
- Cejpová, M. 1987: *Nástin vývoje české hradní kuchyně*. AH 12, 367–374.
- Cekota, V. – Hosák, L. 1956: *Dějiny Slavičína (1256–1956)*. Gottwaldov.
- Cendelín, D. 1999: *Terénní průzkum zaniklé středověké komunikace na západním Brněnsku*. VVM 60, 48–57.
- Cendelín, D. 2000: *Hrádek typu motte na Žďársku*. VVM 61, 67.
- Cimalová, L. 1977: *Z dějin Bartošovic*. Oderský mlýn 1975, č. 1, 8–10.
- Czerny, A. 1908: *Alt-Cimburg*. MVHSL 4, 138–177.
- Czerny, A. 1908a: *Plankenberk*. MVHSL 4, 84–86.
- Czerny, A. 1908b: *Krähenburg*. MVHSL 4, 120–122.
- Czerny, A. 1909: *Alt-Cimburg*. MVHSL 5, 81–105.
- Czerny, A. 1910: *Die Burg am Schönhengst*. MVHSL 6, 39–48.
- Czerny, A. (?) 1912: *Die Burg am Hausberge*. MVHSL 8, 151–152.
- Čerešňák, B. – Zemek, M. 1979: *Hodonín*. Brno.
- Černý-Křetínský, E. 1991: *Nejstarší historie hradu a městečka Holštejna a panství Holštejnského*. Holštejn.
- Černý, E. 1992: *Méně známá a neznámá opevnění na jižním okraji Dražanské vrchoviny v úseku mezi Pozořicemi a Pustiměřmi*. VVM 44, 23–33.
- Černý, E. – Bolina, P. 1981: *Hrad Kuchlov u Rychtářova v okrese Vyškov*. AH 6, 277–283.
- Červinka, I. L. 1927: *Hrad Engelsberg, Sehradice, Tetov a Sehrad u Lhoty*. ČVSMO 38, 71–76.
- Červinka, I. L. 1927a: *Zapomenuté hrady a tvrze Moravské*. ČVSMO 39, 88–95.
- Červinka, I. L. 1928: *Zapomenuté hrady a tvrze moravské*. ČVSMO 40, 69–76.
- Červinka, I. L. 1929: *Zapomenuté hrady a tvrze moravské*. ČVSMO 41–42, 153–160.
- Červinka, I. L. 1930: *Zapomenuté hrady a tvrze moravské*. ČVSMO 43, 84–94.
- Červinka, I. L. 1936: *Pusté vsi na bývalém panství tršickém*. ZK 19, 1936–37, 51–53.
- Červinka, I. L. 1942: *Zapomenuté hrady, hrádky a tvrze moravské*. Rkp. ulož. v AÚ AV ČR Brno.
- Čižmář, M. 1970: *Středověká kolkovaná značka z Ježova hradu*. Příloha VVM 22, 37–41.
- Čižmář, M. 1970a: *Ježův hrad u Vícova*. Štafeta 2, č. 2, 16–17.
- Čižmář, M. – Fronc, P. 1976: *Středověké opevnění „Čertův hrádek“, obec Malé Hradisko, okr. Prostějov*. VVM 28, 85–87.
- Dačice 1983: *Dačice 1183–1983*. Dačice.
- Daněk, K. 1996: *500 let Vlachovic*. Vlachovice.
- David, Z. – Pospíšil, J. – Rotter, F. 1996: *Zábřeh v proměnách času*. Zábřeh.
- Dědková, L. 1977: *Zámek v Hustopečích nad Bečvou*. Sborník památkové péče v Severomoravském kraji 3, 125–143.
- Dempír, M. 2000: *Hrad a zámek Dolní Kounice*. Brno.
- Dohnal, J. 1928: *Hukvaldy*. ZK 11, 1928–29, 48–52.
- Dohnal, V. 1961: *Zbytky středověkého osídlení nad Komňou*. ZOMG, 22–25.
- Dohnal, V. 1977: *Pozdněhradištní nálezy z Velkého Újezda (okr. Olomouc)*. PV 1975, 64–65. Brno.
- Dohnal, V. 1985: *Počátky hradu v Olomouci a jeho nejstarší zděná architektura*. AH 10, 273–282.
- Dohnal, V. 1985a: *Raněstředověké osídlení a počátky hradu v Olomouci*. ČSIM série B, 34, 97–112.
- Dohnal, V. 1988: *Nové poznatky o předgotickém opevnění olomouckého hradu*. ČSIM série B, 37, 226–240.
- Dohnal, V. 1989: *K otázce prostorového členění olomouckého hradu ve 12.–13. století*. AH 14, 271–280.
- Dohnal, V. 1990: *Románská budova východně od tzv. Přemyslovského paláce v Olomouci*. ČSIM série B, 39, 193–207.
- Dohnal, V. 1994: *Ústřední část Olomouckého hradu*. ČSIM série B, 39, 211–227.
- Dohnal, V. 1996: *Olomoucký hrad – sídlo úředních knížat a moravských biskupů*. In: *Olomouc v době Jindřicha Zdíka*, 9–46. Olomouc.
- Dohnal, V. 1996a: *Gotické přestavby olomouckého dómu a kaple v jeho sousedství*. SSPS 4, 111–118.
- Doláková, M. – Hosák, L. 1980: *Dějiny města Bystrice pod Hostýnem*. Brno.
- Dolejšek, B. 1893: *Buchlov. Průvodce pro navštěvovatele hradu*. Uherské Hradiště.
- Doležel, J. 1964: *Nové poznatky ze zaniklého tvrziště v Dobroticích*. ZOMG, 77–80.
- Doležel, J. 1966: *Pravěké a historické nálezy z Rackové*. ZOMG, 22–25.
- Doležel, J. 1985: *Nálezy z vrcholného a pozdního středověku severozápadní Moravy v letech 1979–1983 (okr. Blansko, Brno-venkov a Vyškov)*. PV 1983, 82–85. Brno.
- Doležel, J. 1987: *Povrchový průzkum hradů severozápadní Moravy v roce 1984 (okr. Blansko)*. PV 1984, 66–68. Brno.
- Doležel, J. 1987a: *Burg Blansko, Kat. Geb. Suchdol (Bez. Blansko)*. PV 1985, 58–59.
- Doležel, J. 1994: *Dvě málo známé středověké fortifikace Moravského krasu*. AH 19, 177–190.
- Doležel, J. 1996: *Záchranná akce na „Hradisku“ v Černvíru (okr. Žďár nad Sázavou)*. PV 1992, 77–78. Brno.
- Doležel, J. 1997: *Deblín (okr. Brno-venkov)*. PV 1993–94, 193. Brno.
- Doležel, J. 1997a: *Skryje, Tišnovská Nová Ves (okr. Žďár nad Sázavou)*. „Rysov“. PV 1993–94, 235. Brno.
- Doležel, J. 1998: *K počátkům hradu Kamene (Zubštejna) na horní Svratce*. CaBo 6, 307–324.
- Doležel, J. 1999: *Kozlov (okr. Žďár nad Sázavou)*. PV 1995–96, 424. Brno.

- Domluvil, E. 1914: *Val.-Meziříčský okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Dostálek, F. 1984: *Přerov Horní náměstí. Historické jádro města*. Přerov.
- Dostál, J. – Říkovský, F. 1935: *Olomoucký okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Drobný, T. – Kauerová, V. – Vítek, T. 1997: *Tvrz ve Vranové Lhotě. Výsledky stavebně historického průzkumu*. ZPP 57, 255–262.
- Dubňany 1999: *Dubňany 1349–1964–1999, minulost a současnost moravskoslováckého města*. Red. P. Maděryč. Dubňany.
- Dufka, V. – Richter, V. 1936: *Filiální kostel sv. Václava v Lukovanech*. ČSPS 44, 145–150.
- Durdík, T. 1982: *Povrchový průzkum hradu Dalečína*. VVM 34, 361–364.
- Durdík, T. 1994: *Kastellburgen des 13. Jahrhunderts in Mitteleuropa*. Praha.
- Durdík, T. 1998: *Hrady kastelového typu 13. století ve střední Evropě*. Praha.
- Durdík, T. 1999: *Ilustrovaná encyklopedie českých hradů*. Praha.
- Durdík, T. – Bolina, P. 1986: *Několik poznámek k dispozici olomouckého hradu*. AH 11, 95–101.
- Durdík, T. – Bolina, P. 1991: *Kaple vrcholně středověkých hradů*. CaBo 2, 9–22.
- Durdík, T. – Bolina, P. 2001: *Středověké hrady v Čechách a na Moravě*. Praha.
- Dušek, B. 1928: *Starý hrad Drahotušský nad Podhořím*. ZK 11, 1928–29, 2–6.
- Dušková, E. 1991: *Zámek v Lešné u Valašského Meziříčí*. Zpráva Okresního vlastivědného muzea ve Vsetíně, 58–59.
- Dvorský, F. 1906: *Třebický okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Dvorský, F. 1907: *O starožitném panském rodě Benešoviců. Část I. O Benešovicích – vyjímaje rod pánů z Kravař*. Brno.
- Dvorský, F. 1908: *Náměšťský okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Dvorský, F. 1910: *O starožitném panském rodě Benešoviců. Část II. O rodě pánů z Kravař*. Brno.
- Dvorský, F. 1916: *Hrotovský okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Dvořák, J. 1988: *Zřícenina hradu Obrany – kamenný stavební materiál*. In: *Ve službách archeologie*. Sborník k 60. narozeninám Vladimíra Haška, 75–77. Brno.
- Dvořák, J. – Unger, J. 1996: *Hrad Bukov ve světle studia horninového stavebního materiálu*. AR 48, 513–515.
- Dytrych, J. 1992: *Zámek Rosice*. Rosice.
- Ebhardt, B. 1958: *Der Wehrbau Europas im Mittelalter. 2. Band, Teil II*. Stollhamm (Oldb).
- Eichler, K. 1891: *Paměti panství veverského*. Veverská Bitýška (reprint 1995).
- Eliáš, J. O. 1979: *Stavební vývoj renesančního zámku v Kelči z hlediska pramenů*. Sborník památkové péče Severomoravského kraje 4, 76–108.
- Eliáš, J. O. 1986: *Pozdně gotická tvrz v Kurovicích na Holešovsku*. VVM 38, 180–188.
- Eliáš, J. O. 1989: *Pozdně renesanční zámek v Kuřimi*. In: *Památková péče a ochrana přírody v Jihomoravském kraji. 30 let Krajského střediska státní památkové péče a ochrany přírody v Brně*, 46–55. Brno.
- Eliáš, J. 1994: *Pozdně románské jádro zámku ve Velkém Meziříčí*. VVM 46, 38–44.
- Eliáš, J. O. 1996: *Pozdně románské jádro zámku Kunštátu a jeho přestavba*. CaBo 5, 107–118.
- Eliáš, J. 1997: *Bludov – proměny feudálního sídla v místě a čase*. SM 73, 3–24.
- Eliáš, J. – Sulitková, L. 1991: *Dějiny Bošovic a stavebně historický vývoj tvrze*. Bošovice.
- Encyklopedie... 1998: *Encyklopedie českých tvrzí. I. díl, A–J*. Praha.
- Encyklopedie... 2000: *Encyklopedie českých tvrzí. II. díl, K–R*. Praha.
- Erhard, E. 1927: *Das alte Schloss Gross-Peterswald. Das Kuhländchen* 8/1926, 49–51. Neu-Titschein.
- Felix, J. 1913: *Hrad Hukvaldy*. Ostrava.
- Ferulík, A. 1955: *Hrad Hluboký*. VVM 10, 64–69.
- Fialová, V. 1957: *Historicko-archeologický výzkum tvrze a kostela v Kralicích nad Osl. ČMMus 42, 67–83.*
- Fialová, V. 1958: *Historicko-archeologický výzkum tvrze a kostela v Kralicích n. O. v r. 1957. ČMMus 43, 67–76.*
- Fialová, V. 1959: *Historie Kralic n. O. ve světle archeologického výzkumu*. In: *Kralice*, 10–47. Brno.
- Fialová, V. 1964: *Sedm let výzkumu zaniklé tvrze a tajné bratrské tiskárny v Kralicích nad Oslavou*. In: *Sborník Československé společnosti archeologické při ČSAV 3 – 1963/64*, 232–238. Brno.
- Fialová, V. 1965: *Pečetítka ze zaniklé tvrze Arnoltovice*. VVM 17, 131–141.
- Fialová, V. 1966: *Kralice*. Brno.
- Fialová, V. 1971: *Co víme nového o ketkovickém hradě. Z kralické tvrze 5*, 53–56.
- Fialová, V. 1972: *Kralice*. Brno.
- Fila, F. 1953: *Kláštovský „Hrádek“*. *Od Hradské cesty* 10, 6–8.
- Fišer, J. 1931: *Mor. Budějovický hrad – panský dvůr – sokolovna*. In: *Památník sletu sokolské župy plukovníka Švece v Mor. Budějovicích 1931*, 72–83. Moravské Budějovice.
- Fišer, Z. 1998: *Zdounky. Staletí zapomenutých dějin 1298–1998*. Zdounky.
- Fišer, Z. – Kroupa, J. 1991: *Kroměříž, průvodce městem*. Brno.
- Fišera, Z. 1996: *Jeskynní hrad v Rytířské jeskyni*. Hláská 7, č. 3, 25–27.
- Fišera, Z. 1997: *Jeskynní hrad v Rytířské jeskyni (k. ú. Lažánky, o. Blansko)*. *Sborník Muzea Blansko '97*, 15–24.
- Flodrová, M. 1988: *Nejstarší dějiny Špilberku ve světle písemných pramenů*. In: *Forum brunense* 88, 9–14. Brno.
- Forde-Johnston, J. 1981: *Castles of England and Wales*. London.
- Franěk, O. – Toman, O. 1968: *Špilberk*. Brno.
- Freising, H. 1932: *Der „Kalvarienberg“ nächst Wolframitz – ein Hausberg*. DMH 18, 227–228.
- Fröhlich, A. 1934: *Hrad Svrčov u Hranic podle J. H. – A. Gallaše*. ZK 16/1933–34, 109–111.
- Fröhlich-Frel, A. 1947: *Hrad Helfštýn podle Josefa Heřmana Agapita Gallaše*. ZK 25/1946–1947, 129–137.
- Fryč, J. 1983: *Nová lokalita z konce 17.–18. století v Kateřiněcích, okres Nový Jičín*. IZČAS–SMS, březen, 23–27.
- Fürst, F. 1934: *Hrad Veverí*. Brno a okolí sv. 10. Brno.
- Gajdica, F. 1970: *Tovačov. Turisticko-historický průvodce*. Tovačov.
- Gardavský, Z. 1959: *Hrad Bouzov*. Olomouc.
- Gardavský, Z. 1959a: *Dvě význačné tvrze Olomouckého kraje*. *Sborník Krajského vlastivědného muzea* 4, 1956–58, 307–313. Olomouc.
- Gardavský, Z. 1960: *Omyly a skutečnost hradu Helfštýna*. *Sborník Krajského vlastivědného muzea* 5, 1959, 159–207. Olomouc.
- Gardavský, Z. 1961: *Stav, formy a vývoj Nového Hradu u Šumperka*. SM 7, 59–63.

- Gardavský, Z. 1961a: *Zhmotnění tajemného hradu na Litovel-sku*. ZVÚO 96, 1–7.
- Gardavský, Z. 1962: *Úvahy nad zmizelým lišnickým hradem*. ZVÚO č. 102, 10–15.
- Gardavský, Z. 1962a: *Hrady a zámky severozápadní Moravy*. Ostrava.
- Gardavský, Z. 1962b: *Úkoly výzkumu a dokumentace hradu Lukova*. ZOMG 4, 89–93.
- Gardavský, Z. 1962c: *Neznámý hrádek na Dražanskú*. Kulturní zpravodaj Prostějova 8, 160.
- Gardavský, Z. 1963: *Nad zbytky bludovského hradu*. SM 9, 54–61.
- Gardavský, Z. 1967: *Hrad nad Rožnovem*. Valašsko 11, 15–26.
- Gardavský, Z. 1987: *Hrad Helfštejn v procesu bourání, rozpadu a obnovy*. Sborník památkové péče v Severomoravském kraji 7, 179–216.
- Gardavský, Z. 1990: *Hrad Helfštejn v datech, číslech, faktech a nákresech*. Přerov.
- Gardavský, Z. 1995: *Pernštejní, tvůrci predikátního hradu*. In: Pernštejnové v českých dějinách, 283–298. Pardubice.
- Gardavský, Z. 1999: *Rekonstruovaná zřícenina hradu Helfštyňa*. In: Od gotiky... III., 1999, 239–243. Olomouc.
- Gardavský, Z. 1999a: *Hrad a zámek, Přerov*. In: Od gotiky... III., 1999, 224–225. Olomouc.
- Gödl, A. 1923: *Burg Neuhaus*. Altvater 42, č. 5, 2–4, č. 6, 1–2.
- Goš, V. 1985: *Hrad Úsov – jeho úloha a význam při kolonizaci severní Moravy ve 13. století*. AH 10, 303–307.
- Goš, V. 1991: *Úsovsko ve středověku*. Vlastivědné zajímavosti OVM Šumperk č. 231.
- Goš, V. 1992: *Počátky hradu Úsova*. ČSIM, série B, 41, 103–107.
- Goš, V. – Karel, J. 1992: *Tvrz v Rýmařově*. AH 17, 225–232.
- Goš, V. – Karel, J. 1999: *Hrad Strálek u Rýmařova*. Střední Morava 8, 105–114.
- Goš, V. – Karel, J. – Novák, J. 1975: *Nadzemní objekt 14.–15. stol. v Rýmařově-Hrádku*. ČSIM, série B, 23, 110–120.
- Grepl, E. 1975: *Pět let výzkumů na hradě Starém Jičíně*. VSONJ 16, 19–25.
- Grepl, E. 1991: *Archäologische Rettungsgrabung der Burgruine Šostýn (Gemeinde Kopřivnice, Bez. Nový Jičín)*. PV 1988, 58. Brno.
- Grepl, E. 1994: *Železné dlátka z hradu Šostýna*. IZČAS – SMS, prosinec, 73.
- Grmela, V. 1937–38: *Myslivořický zámek*. Od Horácka k Podýjí 14, 70–71.
- Grolich, V. 1983: *Městečko Lomnice a lomnické panství do roku 1662*. Vlastivědná ročenka OA Blansko, 6–8.
- Gwuzd, J. 1979: *Památková obnova hradu Helfštyňa*. Památky a příroda 4, 82–89.
- Hájek, V. 2000: *Architektura. Klíč k architektonickým slohům*. Praha.
- Hájková, L. a kol. 1947: *Mírov*. Praha.
- Hálová-Jahodová, C. 1947: *Brno. Stavební a umělecký vývoj města*. Praha.
- Hanák, J. 1919: *Paměti města Bzenec*. Bzenec (reprint 1999).
- Hanák, V. 1996: *Výzkum hradní studny na Špilberku*. Forum brunense 1995/96, 181–192. Brno.
- Haňák, V. 1913: *Mor.-Krumlovský okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Hansmann, M. 1930: *Zur Geschichte der beiden Burgen von Mähr.-Trübau*. MVHSL 26, 37–46.
- Hanzelka, F. 1948 (red.): *Palackého rodná obec*. Hodslavice.
- Harrer, E. 1923: *Geschichte der Stadt Mährisch-Schönberg*. Mährisch-Schönberg.
- Harrer, E. 1940: *Von alten Schönberger Schloss*. Nordmährische Grenzbote 66, č. 10, 6.
- Hartl, Z. – Kohoutek, J. 1983: *Poznámky ke stavebnímu vývoji hradu Lukova*. Gottwaldovsko v minulosti a dnes 5, 207–229.
- Hasoň, Z. 1979: *Archeologické nálezy z hradu Blanseku*. VVM 31, 177–181.
- Hašek, V. – Měřinský, Z. 1991: *Geofyzikální metody v archeologii na Moravě*. Brno.
- Hašek, V. – Měřinský, Z. – Plaček, M. 1996: *Archeogeofyzikální prospekce odstraněného hradu ve Valticích ve vztahu ke stavebně historické analýze zámku*. CaBo 5, 119–128.
- Haubert, J. 1962: *Hrad Rabštejn – protiturecká pevnost*. SM 8, 23.
- Havlíček, B. 1958: *Zlomky z dějin obce a hradu Pulčína*. Zprávy Okresního muzea ve Valašských Kloboukách 1, 12–32.
- Havlík L. E. 1978: *Morava v 9.–10. století*. Studie ČSAV č. 7. Praha.
- Heber, F. 1848: *Mährens Burgen und ihre Sagen*. Prag.
- Hejna, A. 1965: *K situaci a stavební formaci feudálního sídla v Evropě*. PA 56, 513–583.
- Hejna, A. 1969: *Curia, curtis, castrum, castellum. Ein Beitrag zur Frage der differenzierung der selbstständigen Herrensitze im 10.–13. Jahrhundert*. In: Siedlung, Burg und Stadt, 210–217. Berlin.
- Hejna, A. 1973: *K počátkům opevněných středověkých sídel*. VVM 25, 240–251.
- Hekele, F. 1957: *Z dějin kostelíka ve Vyšehoří*. SM 2, 19–22.
- Hikl, R. 1948: *Moravská Třebová v dějinách*. VVM 3, 43–66, 89–106.
- Hikl, R. 1949: *Moravská Třebová. Náčrt jejích dějin*. Moravská Třebová.
- Hilmer, F. 1931: *Schloss Ullersdorf*. DMH 17, 159–168.
- Hlaváčková, M. – Nováková, M. 1963: *Lysice. Státní zámek a památky v okolí*. Praha.
- Hlaváčková, M. – Nováková, M. 1967: *Lysice*. Brno.
- Hlavinka, K. 1947: *O starém Kyjově*. Kyjov.
- Hlavinka, K. – Noháč, J. 1926: *Hodonský okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Hlobil, I. 1974: *Zur Renaissance in Tovačov während der Ära Ctibors Tovačovský von Cimburk*. Umění 22, 509–519.
- Hlobil, I. 1984: *K vývoji a současnému stavu poznání Přemyslovského paláce v Olomouci*. Umění 32, 193–205.
- Hlobil, I. 1999: *Zámek, Kroměříž*. In: Od gotiky... III., 1999, 159–161. Olomouc.
- Hlobil, I. – Michna, P. – Togner, M. 1984: *Olomouc*. Praha.
- Hlobil, I. – Petrů, E. 1992: *Humanismus a raná renesance na Moravě*. Praha.
- Hofmann, R. 1979: *Die Nikolausburg*. Bohemia. Jahrbuch des Collegium Carolinum 20, 239–243. München.
- Hoffmann, K. 1925: *Městys Brtnice na Moravě*. Brtnice.
- Hoffmann, F. 1984–1985: *Morava před husitskou revolucí*. ČMMus 69, 49–78 a 70, 103–135.
- Hornánská, M. 1966: *Mikulov. Zámek*. Brno.
- Hornánská, M. 1972: *Mikulov. Státní zámek*. Brno.
- Hořejší, J. 1984: *Pozdně gotická architektura*. In: Dějiny českého výtvarného umění I. Od počátku do konce středověku, sv. 2, 498–534. Praha.
- Hosák, L. 1924: *Historická topografie kraje hradišského. Ostrožské panství*. ČVSMO 35, 31–40.
- Hosák, L. 1926: *Dějiny města a panství Břeclavě*. Břeclav.
- Hosák, L. 1930: *Komenda řádu templářského v Čejkovicích*. In: Sborník „Přátelé čsl. starožitností svému učiteli. K šede-

- sátnám univ. prof. Dra. J. V. Šimáka“. Příloha ČSPS 38, 186–188.
- Hosák, L. 1938: *Historický místopis země Moravskoslezské*. Praha.
- Hosák, L. 1941: *Hrotovice v době předhusitské*. ČSPS 49–50, 223–225.
- Hosák, L. 1946: *Boleradice v době předhusitské*. ČSPS 54, 133–136.
- Hosák, L. 1947: *Kdy byl pobořen hrad Mejlice*. VVM 2, 88.
- Hosák, L. 1958: *Nejstarší dějiny Slavkovska*. In: Rodné zemi. Sborník prací k 70. výročí trvání muzejního spolku v Brně a k 70. narozeninám jeho předsedy doc. dr. A. Gregora, 51–55. Brno.
- Hosák, L. 1959: *Dějiny tvrze v Hluku*. Vlastivědný sborník okresu Uh. Hradišského 3, 4–11.
- Hosák, L. 1959a: *Počátky Frenštátu a hradu Schauensteinu*. Slezský sborník 57, 338–341.
- Hosák, L. 1960: *Ke vzniku středověkých hradů v okolí Brna*. Acta Universitatis Palackianae Olomucensis, Historica 1, 273–276.
- Hosák, L. 1961: *Mrhy kolem tajemného hradu na Litovelsku*. ZVÚO 96, 8–11.
- Hosák, L. 1964: *Příspěvek k počátkům poddanských měst*. VVM 16 (1961–64), 32–49.
- Hosák, L. 1965: *Vývoj mírovského panství do válek husitských*. SM 11, 8–19.
- Hosák, L. 1967: *Počátky osídlení a dějin Rožnova*. Valašsko 11, 9–13.
- Hosák, L. 1968: *Hrad Kolštejn (Branná) a jeho majitelé*. SM 16, 11–17.
- Hosák, L. 1968a: *Počátky hradu a města Štramberka*. VSONJ 2, 28–32.
- Hosák, L. 1968b: *Dějiny Bystřice pod Hostýnem v období 1368–1968*. Bystřice pod Hostýnem.
- Hosák, L. 1970: *Lysice ve svých nejstarších dějinách až do třicetileté války*. In: Lysice ve středověku a raném novověku, 3–12. Lysice.
- Hosák, L. 1970a: *K počátkům hradu a městečka Úsova*. SM 19, 3–8.
- Hosák a kol. 1970: *Dějiny města Přerova I*. Přerov.
- Hosák, L. 1972: *Hrad Brničko na Zábřezsku*. SM 22, 19–24.
- Hosák, L. 1972a: *Z minulosti hradu Hoštejna*. SM 22, 125–132.
- Hosák, L. 1977: *K založení hradu a města Šternberka*. In: Středisko, sborník Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci 63, 91–97.
- Hosák, L. – Indra, B. – Jašková, M. 1969: *Hranice. Dějiny města I*. Hranice.
- Hosák, L. – Skutil, J. – Štarha, I. 1970: *Příspěvky k dějinám Kunštátu na Moravě*. Kunštát.
- Hosák, L. – Šrámek, R. 1970: *Místní jména na Moravě a ve Slezsku I*. A–L. Praha.
- Hosák, L. – Šrámek, R. 1980: *Místní jména na Moravě a ve Slezsku II*. M–Ž, Dodatky, doplňky, přehledy. Praha.
- Houdek, V. 1884: *Z pravěku Olomoucka*. ČVSMO 1, 49–57. (Přetisk in 850. let Náměště na Hané, 10–18. Náměšť na Hané, 1991).
- Houdek, V. 1901: *Hunčovická tvrz*. ČVSMO 18, 64–65.
- Hrad... 1920: *Hrad Buchlov. Dějiny, průvodce a okolí*. Kroměříž.
- Hrady... 1963: *Hrady a zámky. Sborník krátkých monografií o hradech a zámcích v českých krajích*. Kol. autorů vedli J. Hilmera a H. Rokyta. Praha.
- Hrady... 1981: *Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku (I), Jižní Morava*. Ed. L. Hosák, M. Zemek. Praha.
- Hrady... 1983: *Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku (II), Severní Morava*. Ed. F. Spurný. Praha.
- Hrady... 1987: *Hrady a zámky na Moravě*. Red. R. Heimrichová, M. Ludvík. Praha.
- Hubala, E. 1965: *Burgen und Schlösser in Mähren*. Frankfurt am Main.
- Hubálek, J. (red.) 1959: *Zábřeh v minulosti a přítomnosti. Vlastivědný sborník 1. Zábřeh*.
- Hudec, A. – Perníčka, M. 1956: *Nálezy u rotundy v Plavči*. VVM 11, 171–172.
- Hulín 1974: *Hulín. Dějiny a přítomnost města*. Brno.
- Hurt, R. – Němeček, B. 1973: *Veselí nad Moravou. Dějiny města*. Brno.
- Hurt, R. – Svoboda, K. 1940: *Hrad Cimburk*. Přerov.
- Hustopeče 1972: *Hustopeče. Dějiny města*. Brno.
- Hvězda... 1997: *Hvězda pod Rosuticí*. Moravský Beroun.
- Hykl, C. ml. 1959: *Hrad Štramberk v historii kraje*. In: 600 let města Štramberka, 19–26. Ostrava.
- Hynek, M. 1973: *Gotická tvrz v Čejkovicích*. MK 9, č. 6, 16.
- Hynek, M. 1977: *Tvrz uprostřed vinohradů*. MK 13, č. 4, 9.
- Hynek, M. 1978: *Rezidence vládců veselského ostrova*. MK 14, č. 4, 22–23.
- Chaloupka, G. 1950: *K počátkům města Moravských Budějovic*. VVM 5, 152–169.
- Chaloupka, G. 1952: *Jemnice do počátku 16. století (Dějepisný nástin)*. VVM 7, 1–17, 49–57, 97–107.
- Chaloupka, J. 1979: *K historii obce Kralic nad Oslavou*. ČMMus 64, 87–94.
- Chloupek, J. 1986 (red.): *Letovice 1936–1986. 50. výročí povýšení Letovic na město*. Letovice.
- Chotěbor, P. 1982: *K situaci a stavební podobě vesnických feudálních sídel*. AH 7, 357–364.
- Chotěbor, P. 1985: *Šlechtická sídla na vsi*. In: Dějiny hmotné kultury I/1 (red. E. Petráň), 418–427. Praha.
- Chotěbor, P. – Smetánka, Z. 1985: *Panské dvory na české středověké vesnici*. AH 10, 47–55.
- Churý, J. 1957: *Původ a dějiny hradu Hoštejna*. SM 1, 17–21.
- Chyský, Č. – Šimák, J. – Wirth, Z. 1937: *Československé hrady a zámky*. Praha.
- Chyský, Č. – Šimák, J. – Wirth, Z. 1939: *České hrady a zámky*. Praha.
- Chyský, Č. – Wirth, Z. – Palouš, J. A. 1950: *Kamenná minulost. Procházka po hradech a zámcích v českých zemích*. Praha.
- Indra, B. 1929: *Švrčov*. ZK 11, 1928–29, 82–84.
- Indra, B. 1958: *K stavebním a uměleckým dějinám zámku Fulneku v 16. a 17. století*. Vítkovsko 2, 5–6.
- Jan, L. 1987: *Ekonomické zázemí johanitské komendy v Horních Kounicích*. JM 23, 85–94.
- Jan, L. 1988: *Slavkov u Brna ve 13. století a vznik komendy řádu německých rytířů*. ČMatM 107, 265–279.
- Jan, L. 1990: *Slavkov u Brna ve 14. a na počátku 15. století – rozmach a úpadek komendy řádu německých rytířů*. ČMatM 109, 39–58.
- Jan, L. 1992: *Ivanovice na Hané, Orlovice a johanitský řád. (Příspěvek k poznání struktury a ekonomiky rytířských duchovních řádů do konce 15. století)*. ČMatM 111, 199–226.
- Jan, L. 1995: *Obléhání hradu Pernštejna v roce 1645*. Brno.
- Jan, L. 1995a: *Neznámá listina na deblínském panství*. ČMatM 114, 3–24.
- Jan, L. 1998: *Horní Kounice 1248–1998. Z dějin městečka Horní Kounice*.

- Jan, L. 2000: *Vznik zemského soudu a správa středověké Moravy*. Brno.
- Jan, L. 1998a: *V držení šlechty*. In: Čejkovice 1248–1998, 61–118. Čejkovice.
- Jan, L. – Jesenský, V. 1996: *K funkci a stavební podobě johanitských komend na Moravě*. Průzkumy památek 3, č. 1, 75–86.
- Jan, L. – Skřivánek, F. 1997: *Němečtí rytíři v českých zemích*. Praha.
- Janák, V. ad. (J. Zezulčík, E. Grepl, L. Kostelník, J. Tichánek) 1989: *Současný stav výzkumu hradu Šostýna*. VSONJ 43, 1–10.
- Janák, V. – Kouřil, P. 1991: *K otázce osídlení Štramberku a jeho nejbližšího okolí v době hradištní*. VSONJ 47, 66–78.
- Janál, J. 2000: *Příspěvek k poznání hulinického hradu, okr. Kroměříž*. IZČAS–SMS, prosinec, 74–81.
- Janele, J. 1907: *Město Rosice. Nástin dějepisný a statistický*. Rosice.
- Janíček, K. 1996: *Vranov nad Dyjí*. Libice nad Cidlinou.
- Jankovský, A. 1970: *Úsov*. Olomouc.
- Janků, V. – Svoboda, J. 1994: *Znojmo*. Znojmo.
- Janoušek, E. 1937: *Paměti města Letovic*. Letovice.
- Janoušek, V. 1938: *Dějiny Prostějova – Prostějovský okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Jaša, V. 1949: *Z dějin podýjských hradů*. Znojmo.
- Jašek, A. 1993: *Nástin architektonického vývoje hradu a zámku Nového Světlova*. Slovácko 33–34, 1991–92, 131–158.
- Jech, F. 1928: *Založení a zlatá doba Jemnice*. Jemnice.
- Jelínek, R. 1972: *Miroslav. Sedm set padesát let písemných památek*. Miroslav.
- Jelínková, D. 1977: *Výzkum feudálního sídla v Mor. Třebové-Udánkách*. AH 2, 173–177.
- Jelínková, D. 1977a: *Pokračování záchranného výzkumu feudálního sídla v Mor. Třebové-Udánkách (okr. Svitavy)*. PV 1976, 94–95. Brno.
- Jelínková, D. 1978: *Záchranný výzkum feudálního sídla v Mor. Třebové-Udánkách (okr. Svitavy)*. PV 1975, 87–88. Brno.
- Jelínková, D. 1980: *Výzkum valového opevnění v Mušově (okr. Břeclav)*. PV 1977, 93. Brno.
- Jelínková, D. 1982: *Pokračování záchraňovacího výzkumu valového opevnění v Mušově (okr. Břeclav)*. PV 1980, 35. Brno.
- Jeřábek, T. 1998: *Barokní zámek Milotice*. Brno.
- Jeřábek, J. – Král, A. B. 1966: *Žerotínové a Židlochovice*. Židlochovice.
- Jilík, J. 1977: *Šaroucova tvrz*. MK 13, č. 6, 15–16.
- Josef, D. 1986: *Mosty na zemském hradě Pernštejně*. Památky a příroda 11, 409–412.
- Josef, D. 1999: *Encyklopedie mostů v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Praha.
- Josefík, J. – Sysel, F. – Togner, F. 1976: *Hradní kaple na moravském Šternberku*. Umění 24, 243–255.
- Jurok, J. 1984: *Nejstarší dějiny Štramberka*. VSONJ 33, 1–12.
- Jurok, J. 1998: *Moravský severovýchod v epoše husitské revoluce*. Nový Jičín.
- Jůza, V. – Krsek, I. – Petruš, J. – Richter, V. 1963: *Kroměříž*. Praha.
- Kába, A. 1971: *Hrad Roštejn*. Jihlava.
- Kahlig, I. 1914: *Hrad Helfštýn*. Hranice.
- Kalistová, J. 1974: *Hrad Hoštejn*. Vlastivědné zajímavosti OVM Šumperk č. 101.
- Karasová, H. – Měřinský, Z. 1983: *První sezóna záchranného výzkumu hradu Rokštejna, k. ú. Brtnice v roce 1981 (okr. Jihlava)*. PV 1981, 51–54. Brno.
- Karel, J. 1997: *Renesanční nález v Janovicích*. Střední Morava 5, 58–69.
- Karel, J. – Novák, J. 1983: *Hrad Strálek na Rýmařovsku*. IZČAS – SMS, 19–30.
- Kasík, S. 2000: *Znakové svorníky na hradě Buchlově*. Slovácko 41, 1999, 215–240.
- Kašička, F. 1973: *Hrad Boskovice v minulosti a dnes*. PP 33, 216–226.
- Kašička, F. 1985: *Hospodářské zázemí drobných feudálních sídel v Čechách*. AH 10, 57–65.
- Kašička, F. 1987: *Státní hrad Malenovice ve stavebně historické analýze*. VVM 39, 196–208.
- Kašička, F. – Eliáš, J. O. 1975: *Klášteří hrad v Dolních Kounicích*. PP 35, 216–234.
- Kauerová, V. – Vítek, T. 1999: *Tvrz, Vranová Lhota (okres Svitavy)*. In: *Od gotiky... III.*, 248–249. Olomouc.
- Kibic, K. 1975: *Štramberk*. In: *Paměť měst. Městské památkové rezervace v českých zemích*. Praha.
- Kießling, F. X. 1898: *Eine Wanderung im Poigreiche*. Horn.
- Klanicová, E. 2000: *Archeologické lokality a nálezy na katastrálním území obcí Týnec, Tvrdonice a Kostice*. JM 36, 153–172.
- Kleckerová, M. H. 1979: *Zámek v Hustopečích nad Bečvou*. Přerov.
- Klíma, B. 1972: *Nálezy středověké keramiky u Bulhar*. PV 1971, 175. Brno.
- Klíma, B. 1973: *Další nálezy z Bulhar*. PV 1972, 98–99. Brno.
- Klíma, B. jr. 1993: *Archeologický výzkum znojmského hradu*. VVM 45, 137–154.
- Klíma, B. 1995: *Znojmská rotunda ve světle archeologických výzkumů*. Brno.
- Klimeš, J. 1924: *Zábřeh a okolí v minulé době a dnes*. Zábřeh.
- Knies, J. 1896: *O zaniklých osadách, hradech, tvrzích a dvorcích v okrese blanském*. ČMatM 20, 42–47, 116–122.
- Knies, J. 1902: *Blanský okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Knies, J. 1904: *Boskovský okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Knoz, T. 1990: *Renesanční zámek v Dřevohosticích*. Zpravodaj Muzea Kroměřížska 1990/2, 8–22.
- Knoz, T. 1996: *Renesance a manýrismus na zámku v Rosicích*. Rosice.
- Kohoutek, J. 1982: *K nejstarším dějinám hradu Brumova*. Gottwaldovsko od minulosti k současnosti 4, 199–226. Gottwaldov.
- Kohoutek, J. 1985: *Hrad Lukov – současný stav výzkumu*. AH 10, 309–321.
- Kohoutek, J. b. d. (1985): *Hrad Malenovice*. Gottwaldov.
- Kohoutek, J. 1986: *Výzkum středověkých hradů v oblasti Vizovických vrchů*. AH 11, 201–219.
- Kohoutek, J. 1989: *Zaniklý středověký hrad na katastru obce Komňa (o. Bojkovice, okr. Uherské Hradiště)*. PV 1986, 74. Brno.
- Kohoutek, J. 1991: *Výzkum středověkých hradů v oblasti Vsetínských vrchů*. AH 16, 241–254.
- Kohoutek, J. 1991a: *Z dávné minulosti Komně a jejího okolí*. In: Komňa J. A. Komenskému. Brno.
- Kohoutek, J. 1992: *Problematika vzniku a vývoje středověkého Zlína*. VVM 44, 12–22.
- Kohoutek, J. 1992a: *Hrad Lukov – jeho význam ve fortifikační architektuře východní Moravy*. AH 17, 205–223.
- Kohoutek, J. 1993: *Drobné středověké fortifikace na Podřevnicku a jejich vztah ke kolonizačnímu procesu na jihovýchodní Moravě*. AH 18, 167–179.
- Kohoutek, J. 1993a: *Výzkum středověké tvrze v Tlumačově (okr. Zlín)*. PV 1991, 91. Brno.

- Kohoutek, J. 1993b: *První etapa archeologického výzkumu hradu Sovince*. ČSIM série B, 42, 1–12.
- Kohoutek, J. 1993c: *Výzkum zaniklé středověké tvrze v Tečovicích (okr. Zlín)*. PV 1989, 89–90. Brno.
- Kohoutek, J. 1994: *Výzkum středověkých hradů v oblasti Hostýnských vrchů*. VVM 45, 145–158.
- Kohoutek, J. 1994a: *Nový neznámý hrádek na Skalném v Hostýnských vrších*. CaBo 4, 237–242.
- Kohoutek, J. 1995: *Hrady jihovýchodní Moravy*. Zlín.
- Kohoutek, J. 1995a: *Počátky města Přerova*. AH 20, 187–200.
- Kohoutek, J. 1995b: *Drobná středověká šlechtická sídla na Zlínsku*. Regiom 95, Zpravodaj regionálního muzea v Mikulově, 29–38.
- Kohoutek, J. 1997: *Výzkum hradu Helfenštejna v Moravské bráně*. AH 22, 235–247.
- Kohoutek, J. 1997a: *Druhá etapa archeologického výzkumu hradu Sovince*. ČSIM série B, 42, 12–25.
- Kohoutek, J. – Kadlčíková R. 1999: *Napajedla (okr. Zlín)*. PV 1995–96, 439. Brno.
- Kohoutek, J. – Novotný, J. 1989: *Průzkumná sondáž v areálu hradu Buchlova (k. ú. Buchlovice, okr. Uherské Hradiště)*. PV 1986, 75. Brno.
- Kohoutek, J. – Vácha, Z. – Vrla, R. 2000: *Nové poznatky o stavebním vývoji hradu Malenovic*. AH 25, 183–194.
- Kohoutek, J. – Vrla, R. 1987: *Pozůstatky středověké fortifikace u hradu Malenovice, okres Gottwaldov*. PV 1984, 71. Brno.
- Kolek, A. 1956: *Zaniklá ves a tvrz Kvasov u Žarošic*. Od Hradské cesty 1956, 3–12.
- Kolek, A. 1957: *Tvrz v Bošovicích*. Od Hradské cesty 1957, 39–43.
- Konečný, B. 1963: *Hrad Hukvaldy*. Ostrava.
- Konečný, K. 1996: *Zámek v Krakovci*. Střední Morava 2, 108–111.
- Konečný, L. 1977: *Dosavadní výsledky archeologického výzkumu hradu Obřan u Brna*. AH 2, 219–232.
- Konečný, L. 1981: *Některé novější poznatky ke vztahu románských sakrálních a profánních objektů jižní Moravy*. AH 6, 239–247.
- Konečný, L. 1982: *K počátkům a klasifikaci hradů s plášťovou zdí (Diskusní poznámka z r. 1980 k příspěvku P. Boliny, AH 5, 1980, 267–275)*. AH 7, 353–356.
- Konečný, L. 1983: *Odkryv teplovzdušného zařízení na hradě Vranově n. Dyjí a jeho postavení v evropském vývoji*. AH 8, 449–470.
- Konečný, L. 1986: *Výsledky stavebně historického a archeologického průzkumu rotundy sv. Pantaleona v Pustiměři 1977–78*. AH 11, 329–358.
- Konečný, L. 1987: *Glosy k problematice románské Olomouce*. SPFFBU, F 30–31, 1986–87, 18–32.
- Konečný, L. 1992: *Znojmo, bývalá tzv. loupežnická věž. Výzkum románské architektury VI*. SPFFBU, F 34–36, 1990–92, 202–204.
- Konečný, L. 1996: *Románský kostel sv. Petra a Pavla v Řeznovicích*. Brno.
- Konečný, L. – Kuča, K. 1988: *Zjišťovací průzkum a rekonstrukce románského kostela sv. Petra a Pavla v Řeznovicích*. AH 13, 385–401.
- Konečný, L. – Merta, J. 1976: *Zjišťovací průzkum středověkých fortifikací v okolí Nového hradu*. AH 1, 231–252.
- Konečný, L. – Merta, J. 1980: *Pokračování průzkumu středověkých opevnění kolem Nového hradu u Adamova*. AH 5, 305–319.
- Königová-Kudělková, A. 1955: *Umělecké památky města Fulneku*. In: Fulnek, 14–21. Praha.
- Konopáč, A. 1966: *Ze starší kulturní minulosti města Letovic na Moravě*. Letovice.
- Kordiovský, E. 1972: *Počátky Břeclavi ve světle historických pramenů*. MK 8, č. 5, 4–5, č. 6, 5.
- Kordiovský, E. 1979: *Boleradický hrad*. MK 15, č. 3, 20.
- Kordiovský, E. 1987: *Břeclavský zámek (archeologické nálezy)*. Mikulov.
- Kordiovský, E. 1996: *Břeclav ve středověku až do zrušení nevolnictví*. In: K historii Břeclavi. Sborník materiálů z literárně historického semináře, 33–50. Břeclav.
- Kostka, J. ad. 1962: *Mikulov. Městská památková rezervace, státní zámek a památky v okolí*. Praha.
- Košťurík, P. – Kovárník, J. – Měřinský, Z. – Oliva, M. 1986: *Pravěk Třebíčska*. Brno – Třebíč.
- Kotík, J. 1997: *Letopisy rodu Haugwitzů*. Velká Bíteš.
- Kotrla, P. – Krejčířiková, H. – Plaček, M. 1991: *Zaměření drahotušského hradu*. CaBo 2, 145–154.
- Koudela, M. – Navrátil, P. 1999: *Paměti obce Luděřova*. Luděřov.
- Koudela, M. – Pospěch, P. – Tymonová, M. 1997: *Paměti obce Seničky*. Senička – Olomouc.
- Koudelka M. – Hason, Z. 1997: *Hrady okresu Blansko*. Boskovice.
- Kouřil, P. 1976: *Archeologický průzkum hradu Holoubek na Hrotovicku*. VVM 28, 215–217.
- Kouřil, P. 1977: *Opevněné sídlo Čálonice, kat. úz. Dalešice, okres Třebíč*. AH 2, 137–152.
- Kouřil, P. 1978: *Příspěvek k poznání hradů Kozlova, Kufštejna a Rabštejna ve středním Pohlaví na jz. Moravě*. AH 3, 131–145.
- Kouřil, P. 1979: *Archeologické nálezy z hradu Templštejna (železné předměty)*. AH 4, 129–140.
- Kouřil, P. 1982: *Mittelalterlicher Hausberg „Zámčisko“ (Gemeinde Pavlovice u Přerova) (Bez. Přerov)*. PV 1980, 48. Brno.
- Kouřil, P. 1984: *Středověký hrádek pánů z Drahotuš (okr. Přerov)*. PV 1982, 52–53. Brno.
- Kouřil, P. 1984a: *Bezejmenný středověký hrádek v lese zvaném Lipina, k. ú. Frýdek-Místek (okr. Frýdek-Místek)*. PV 1982, 53–54. Brno.
- Kouřil, P. 1985: *Výzkum středověkého hrádku Lipina (k. ú. Frýdek-Místek)*. PV 1983, 66–67. Brno.
- Kouřil, P. 1985a: *Středověká fortifikace nad Čeladnou v poloze zvané Kozinec (okr. Frýdek-Místek)*. PV 1983, 66. Brno.
- Kouřil, P. 1987: *Neznámé drobné středověké opevnění na katastru obce Vlachovic (okr. Gottwaldov)*. PV 1984, 46. Brno.
- Kouřil, P. 1988: *Středověký hrádek a vodní tvrz ve Vlachovicích*. In: Dějiny Vlachovic 3, 163–165. Vlachovice.
- Kouřil, P. 1992: *Hrad Šostýn a jeho archeologický výzkum*. ČSIM série B, 41, 196–198.
- Kouřil, P. 1992a: *Sídelní komplex Štandl-Lipina u Frýdku-Místku*. AH 17, 233–243.
- Kouřil, P. – Měřinský, Z. – Plaček, M. 1990: *Mährische und schlesische Burgen des 13. Jahrhunderts in mitteleuropäischen Zusammenhängen*. CaBe 1989, 229–246.
- Kouřil, P. – Měřinský, Z. – Plaček, M. 1994: *Opevněná sídla na Moravě a ve Slezsku (vznik, vývoj, význam, funkce, současný stav a perspektivy dalšího výzkumu)*. AH 19, 121–151.
- Kouřil, P. – Müller, K. 1987: *Pozdně středověký kachel z Lesůnek*. JM 23, 278–280.
- Kouřil, P. – Nekvasil, J. 1985: *Středověký hrádek u Vřesovic (okr. Hodonín)*. PV 1983, 65–66. Brno.
- Kouřil, P. – Plaček, M. 1987: *Povrchový průzkum hradu Hlu-*

- boký (k. ú. Nepřívaz, okr. Olomouc). PV 1984, 44–45. Brno.
- Kouřil, P. – Plaček, M. 1987a: *Zbytky hradu v Moravském Berouně, okres Bruntál*. ČSIM série B 36, 41–45.
- Kouřil, P. – Plaček, M. 1989: *Revisionsuntersuchung der Burg in Moravský Beroun (Bez. Bruntál)*. PV 1986, 82. Brno.
- Kouřil, P. – Prix, D. 1995: *Drobné středověké opevnění v Bílé*. Acta historica et museologica Universitatis Silesianae Opaviensis, řada C 2, 46–58.
- Kouřil, P. – Prix, D. – Wihoda, M. 2000: *Hrady českého Slezska*. Brno – Opava.
- Kouřil, P. – Žáček, R. 1981: *Příspěvek k dějinám hradu Hučvaldy na severní Moravě*. AH 6, 253–270.
- Kouřil, P. – Žáček, R. 1983: *Středověký hrádek na katastru obce Lubina, okr. Nový Jičín*. ČSIM série B, 32, 259–283.
- Kouřil, P. – Žáček, R. 1986: *Drobná středověká opevnění v Pobeskydí a otázka jejich klasifikace*. ČSIM série B, 35, 97–138.
- Kouřil, P. – Žáček, R. 1987: *Drobné středověké opevnění Lipina a jeho archeologický výzkum*. AH 12, 375, 382.
- Kouřil, P. – Žáček, R. 1989: *Středověké opevnění v Moravskoslezských Beskydech*. CaBo 1, 271–275. Praha.
- Kouřilová, D. 1977: *Stavební vývoj tvrze v Kralicích nad Oslavou*. VVM 29, 151–164.
- Kovárník, J. 1989: *Zpráva o archeologických nálezech v roce 1986 (okr. Brno-město, Třebíč, Vyškov, Znojmo)*. PV 1986, 104–106. Brno.
- Krahe, F.-W. 1996: *Burgen des Deutschen Mittelalters. Grundriss Lexikon*. Augsburg.
- Krajča, M. 1996: *Zaniklý hrad v Pulčinských skalách*. Zpravo-
daj Okresního vlastivědného muzea ve Vsetíně, 28–35.
- Kramoliš, Č. 1907: *Rožnovský okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Kramoliš, Č. 1920: *Z kroniky města Rožnova p. Radh. Rožnov pod Radhoštěm*.
- Kratinová, V. – Samek, B. – Stehlík, M. 1992: *Telč. Historické město jižní Moravy*. Praha.
- Kratochvíl, A. 1904: *Ivančický okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Kratochvíl, A. 1907: *Val.-Meziříčský okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Kratochvíl, A. 1910: *Židlochovský okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Kratochvíl, A. 1912: *Dějiny a archiv městečka Kamenice na Moravě*. Popovice.
- Kratochvíl, A. 1913: *Pohořelský okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Krčál, J. 1974: *O Jaroměřicích nad Rokytnou*. In: *O životě a umění*, 11–17. Brno.
- Krčálová, J. 1986: *Renesanční stavby B. Maggiho v Čechách a na Moravě*. Praha.
- Krčmář, K. – Klvač, J. – Pavlík, R. 1949: *Vsetín*. Vsetín.
- Kreuzer, A. 1967: *Heilwid von Znaim und die Herren von Mißlitz*. MSH 12, 242–253.
- Kreuzer, A. 1969: *Die mittelalterliche Maidenburg in Südmähren*. MSH 14, 12–17.
- Kreuzer, A. 1971: *Die Burg Neues Haus in der Pollauer Berge*. MSH 16, 328–338.
- Kreuzer, A. 1971a: *Das mittelalterliche Feldsberg*. Beiträge zur Geschichte und Landeskunde Südmähren, Hf. 2/3. Geislingen/Stiege.
- Kroupa, J. 1998: *Zámek Valtice v baroku – corrigenda k jedné studii*. JM 34, 73–89.
- Kroupa, P. 1999: *Hradní kaple v Lomnici*. In: *Od gotiky... III.*, 1999, 120–122. Olomouc.
- Krška, I. 1968: *K otázce „Puchartu“ a prvním zmínkách o Potštátu*. ZVÚO č. 139, 16–19.
- Krška, I. 1968a: *Potštát. Stručný nástin dějin města a okolí*. Oderské vrchy 1, 3–8.
- Krška, I. 1991: *Kde stával pustý zámek Zighart a ves Předhradí*. Oderské vrchy 16, 47–54.
- Krumpholtz, J. 1925: *Hrad Chlum nad Bílavskem*. VSMŽO 3, 1924–25, příl. Holešovsko, 4–6.
- Krumpholtz, J. 1942: *Místopis soudního okresu bystrického*. Vlastivěda střední a severní Moravy 2. Přerov.
- Kryčer, R. 1957: *Hrad Děvičky na Pavlovských kopcích*. VVM 12, 134–140.
- Kryčer, R. 1966: *Nový hrad na Pavlovských kopcích*. JM 2, 52–54.
- Křížek, L. – Čech, Z. J. K. 1997: *Encyklopedie zbraní a zbroje*. Praha.
- Kšír, J. 1970: *Nejstarší zděná hradba kolem olomouckého dómu*. PP 1970, 193–203.
- Kubátová, T. – Bartušek A. 1957: *Státní zámek Vranov nad Dyjí*. Praha.
- Kubešová, I. – Richterová, H. 1999: *Hrad Mírov*. In: *Od gotiky... III.*, 1999, 177. Olomouc.
- Kubešová, I. – Richterová, H. 1999a: *Hrad Úsov*. In: *Od gotiky... III.*, 1999, 246–248. Olomouc.
- Kubešová, I. – Richterová, H. 1999b: *Zámek, dříve tvrz a hrad, Potštát (okres Přerov)*. In: *Od gotiky... III.*, 1999, 214–215. Olomouc.
- Kubešová, I. – Richterová, H. 1999c: *Zámek, dříve hrad, Šumperk*. In: *Od gotiky... III.*, 1999, 233. Olomouc.
- Kubíček, V. 1910: *Z dějin města Loštic*. Brno.
- Kubitza, F. 1938: *Burgengeographie Nordmährens und Sudetenschlesiens*. Beiträge zur mährisch-schlesischen Volks- und Heimatforschung, Heft 1. Brünn.
- Kuča, K. 1996: *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku I. A – G*. Praha.
- Kuča, K. 1997: *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku II. H – Koli*. Praha.
- Kuča, K. 1998: *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku III. Koli – Mi*. Praha.
- Kuča, K. 2000: *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku IV. Ml – Pan*. Praha.
- Kučera, J. 1903: *Paměti královského města Uherského Brodu*. Brno.
- Kudělka, Z. 1958: *K dějinám hradu v Moravské Třebové*. Umění 6, 253–262.
- Kudělka, Z. ad. 1954: *Pernštejn. Státní hrad a okolí*. Praha.
- Kudělka, Z. 1961: *Prameny ke stavebním dějinám Moravské Třebové*. Umění 9, 85–88.
- Kudělka, Z. 1961a: *Pernštejn. Státní hrad*. Praha.
- Kudělka, Z. 1980: *Kostel a obytné stavení románského dvorce v Čáslavicích*. Umění 28, 380–381.
- Kudělka, Z. 1982: *Stavební vývoj románského kostela v Přibyslavicích*. Umění 30, 43–50.
- Kudělka, Z. 1983: *Černvín (okr. Žďár nad Sázavou), kostel Nanebevzetí P. Marie*. Výzkum románské architektury III. SPFFBU, F 26–27, 1982–83, 81.
- Kudělka, Z. 1983a: *Tasov (okr. Třebíč), hrad (tzv. Hrádek)*. Výzkum románské architektury III. SPFFBU, F 26–27, 1982–83, 84–86.
- Kudělka, Z. 1983b: *Mostišť (okr. Žďár nad Sázavou), kostel sv. Marka*. Výzkum románské architektury III. SPFFBU, F 26–27, 1982–83, 82–83.
- Kudělka, Z. 1985: *Hrad Bukov*. Výzkum románské architek-

- tury IV. SPFFBU, F 28–29, 1984–85, 29–31.
 Kudělka, Z. 1989: *Bukov (okr. Žďár nad Sázavou), hrad Bukov*. Výzkum románské architektury V. SPFFBU, F 32–33, 1988–89, 64–66.
 Kudělka, Z. 1992: *Znojmo, hrad*. Výzkum románské architektury VI. SPFFBU, F 34–36, 1990–92, 196–201.
 Kudělka, Z. 1992a: *Bukov (okr. Žďár nad Sázavou), hrad Bukov*. Výzkum románské architektury VI. SPFFBU, F 34–36, 1990–92, 184–185.
 Kusák, D. – Burian, J. – Muchka, I. 1980: *Hrady a zámky v Čechách a na Moravě. Proměny slohů a životního stylu*. Praha.
 Kühn, K. 1943: *Der Spielberg in Brünn, eine deutsche markgräfliche Pfalz*. Brünn.
 Kühndel, J. – Mathon, J. 1932: *Pernštejnský zámek v Prostějově*. Prostějov.
 Kühndel, J. – Mathon, J. 1937: *Plumlovský zámek a jeho knížecí architekt*. Prostějov.
 Kuthan, J. 1994: *Česká architektura v době posledních Přemyslovců. Města–hrady–kláštery–kostely*. Vimperk.
 Kvasnička, P. 1929: *Holešovský okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
 Lancinger, L. – Muk, J. 1980: *Stavební vývoj zámku v Uherčicích*. VVM 32, 194–200.
 Lancinger, L. – Svoboda, L.: *Hrad Cimburk u Městečka Trnávky*. Průzkumy památek 2, č. 1, 29–36.
 Líbal, D. 1948: *Gotická architektura v Čechách a na Moravě*. Praha.
 Líbal, D. 1970: *Mikulov. Městská památková rezervace*. Brno.
 Líbal, D. 1984: *Gotická architektura*. In: *Dějiny českého výtvarného umění I/1*. 145–215. Praha.
 Líbal, D. 1988: *Přemyslovský palác v Olomouci – vrcholné dílo románské architektury ve střední Evropě*. Umění 36, 169–171.
 Líbal, D. – Havlík, L. E. 1961: *Znojmo. Městská památková rezervace a památky v okolí*. Praha.
 Líbal, D. – Reml, L. 1967: *Nový Jičín, Městská památková rezervace*. VSONJ 1, 11–15.
 Ličman, A. 1921: *Slavkovský okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
 Linhart, F. 1902: *Štramberský a okolí*. In: 7. výroční zpráva gymnasia v Místku, 3–35. Místek.
 Lipovský, L. (red.) 1966: *Umělecké a archivní památky městečka Lomnice u Tišnova*. Lomnice.
 Lipka, F. 1904: *Starý hrad, Bašta a nový zámek v Boskovicích*. ČMatM 28, 207–217.
 Lolek, C. 1979: *Zábřeh – 725 let (1254–1279)*. Zábřeh.
 Lorenz, H. 1992: *Plumlov – Austerlitz – Seelowitz, unbekannte Darstellungen mährischer Schlossbauten aus frühen 18. Jahrhundert*. SPFFBU F 34–36, 1990–92, 106–115.
 Loskotová, I. – Měřínský, Z. 1984: *Druhá sezóna záchranného výzkumu hradu Rokštejn, k. ú. Brtnice, v roce 1981 (okr. Jihlava)*. PV 1982, 46–47. Brno.
 Losos, L. 1996: *Návrat ztraceného zámku v Uherčicích*. Umění a řemesla 4/1996, 16–22.
 Loudal, L. 1990: *Moravská Třebová 1990 – die unter Denkmalschutz stehende Stadt*. Moravská Třebová.
 Lukáš, L. 1953: *Paměti města Ostrohu*. Ostroh.
 Mackerle, J. 1957: *Staromoravské hradisko u Radkova*. AR 9, 419–422.
 Mackerle, J. 1957a: *Provincie Úsobrná*. SM 2, 23–26.
 Mackerle, J. – Továrek, F. – Vacová, P. 1946: *Moravskotřebovský okres. Vlastivěda Jevíčka, Svitavska a Moravskotřebovska*. Jevíčko.
 Máchalová, M. – Slavíček, F. 1973: *Jakubov, Martínkov. Jakubov*.
 Machytka, L. 1960: *Šternberk na Moravě*. Olomouc.
 Machytka, L. 1960a: *Hrad a zámek Úsov*. Olomouc.
 Machytka, L. 1960b: *Bouzov*. Olomouc.
 Machytka, L. 1960c: *Helfštýn*. Olomouc.
 Maliva, 1994: *Prostějov ve vývoji renesance na Moravě*. In: *Prostějov a jeho místo v dějinách Moravy, 165–170*. Prostějov.
 Mathon, J. 1924: *Prostějov a okolí ve světle svých historických a uměleckých památek*. Prostějov.
 Mathon, J. 1947: *Prostějov*. Praha.
 Matzura, J. 1921: *Vorgeschichtliche Funde bei den Pollauer Bergen. Ein Hausberg bei Dürnholz*. Südmährer Blatt III, 4.
 Matzura, J. 1922: *Die Rosenberg in den Pollauer Bergen*. DMH 8, 97–121.
 Medek, V. – Spurný, F. 1971: *Zábřežský zámek*. Vlastivědné zajímavosti OVM v Šumperku č. 29.
 Medek, V. – Spurný, F. 1973: *Hrad Brničko*. Vlastivědné zajímavosti OVM v Šumperku č. 99.
 Meduna, L. 1969: *Z historie Police u Jemnice. Příspěvek k dějinám jihozápadní Moravy*. Police.
 Měchurová, Z. 1986: *Kovové a kostěné předměty z hrádku Kepkova*. ČMMus 71, 157–172.
 Měchurová, Z. 1987: *Shrnutí výsledků výzkumů v Konůvkách*. ČMMus 72, 113–118.
 Měchurová, Z. 1993: *Příspěvek k poznání středověké vesnice na Moravě na příkladu zaniklých Konůvek*. AH 18, 289–297.
 Měchurová, Z. 1993a: *Shrnutí výsledků výzkumů na hrádku Kepkově*. ČMMus 78, 163–171.
 Měchurová, Z. 1997: *Konůvky – zaniklá středověká ves ve Ždánickém lese*. Brno.
 Měchurová, Z. 1997a: *Kachlová kamna z tvrze v Konůvkách (okr. Vyškov)*. In: *Z pravěku do středověku. Sborník k 70. narozeninám Vladimíra Nekudy*, 191–196. Brno.
 Melčák, J. 1988: *Městská památková rezervace Štramberský*. Štramberský.
 Melzer, M. 1970: *Zámek Velké Losiny*. Vlastivědné zajímavosti OVM Šumperk č. 21.
 Melzer, M. 1971: *Hrad a zámek Úsov*. Vlastivědné zajímavosti OVM Šumperk č. 33.
 Melzer, M. 1973: *Muzeum v Mohelnici*. Vlastivědné zajímavosti OVM Šumperk č. 89.
 Melzer, M. ad. 1996: *Šumperk, město a jeho obyvatelé*. Šumperk.
 Melzer, M. – Schulz, J. a kol. 1993: *Vlastivěda Šumperského okresu*. Šumperk.
 Mencl, V. 1948: *Česká architektura doby lucemburské*. Praha.
 Mencl, V. 1957: *Románská Pustiměř*. ZMV č. 4, 1–6.
 Mencl, V. 1964: *Hrad Špilberk a jeho stavební typ*. PP 24, 102–114.
 Mencl, V. 1974: *České středověké klenby*. Praha.
 Menclová, D. 1954: *Bučovice. Státní zámek, město a okolí*. Praha.
 Menclová, D. 1961: *Vliv husitských válek na pozdně gotickou fortifikační architekturu*. Umění 9, 433–471.
 Menclová, D. ad. 1963: *Hukvaldy. Státní hrad a památky v okolí*. Praha.
 Menclová, D. 1963a: *Blockerkammern in Burgpalästen und Burghäusern*. Acta historiae artium Academiae scientiarum Hungariae, tom IX, fasciculi 3–4, 245–267.
 Menclová, D. 1964: *Hrad Cornštejn*. Brno.
 Menclová, D. 1965: *Zubštejn*. Brno.
 Menclová, D. 1966: *Děvičky*. Brno.
 Menclová, D. 1971: *Beitrag zur Typologie der mährischen Burgen*. SPFFBU F 14–15, 97–127.

- Menclová, D. 1971a: *Hrad Hukvaldy*. Frýdek-Místek.
- Menclová, D. 1971b: *Frejštejn*. Brno.
- Menclová, D. 1972: *České hrady 2.* (2. vyd.). Praha.
- Menclová, D. 1972a: *České hrady 1.* (2. vyd.). Praha.
- Menclová, D. 1984: *Hrad Rokštejn*. Památky a příroda 9, 19–21.
- Menclová, D. 1994: *Hrad Veverí. Z pozůstalosti autorky Moravských hradů na paměť jejích nedožítých narozenin* (redakční poznámka. Z. Měřinského). VVM 46, 236–247.
- Menclová, D. – Gardavský, Z. – Panoš, V. 1961: *Helfštejn. Státní hrad a památky v okolí*. Praha.
- Menclová, D. – Toman, O. 1967: *Hrad a pevnost Špilberk*. Brno.
- Menšík, F. 1988: 1238–1988, 750 let založení obce Mořice. Mořice.
- Měřinský, Z. 1972: *Nález loštického poháru typu I A z hradu Skály-Štarkov (okres Žďár nad Sázavou)*. ČMMuz 57, 237–241.
- Měřinský, Z. 1976: *Průzkum zaniklých středověkých osad na moravské straně Českomoravské vrchoviny v letech 1962–1970*. AR 28, 405–417.
- Měřinský, Z. 1977: *Středověké hrádky a tvrze na jihozápadní Moravě (Jihlavsko a Telečsko)*. AH 2, 37–43.
- Měřinský, Z. 1977a: *Průzkum v místech zaniklé středověké osady Potvorovice (okr. Hodonín)*. PV 1975, 70. Brno.
- Měřinský, Z. 1978: *Zpráva o povrchových průzkumech a zaměrování středověkých hrádků a tvrzí na jihozápadní Moravě (okr. Jihlava a Třebíč)*. PV 1976, 105–106. Brno.
- Měřinský, Z. 1978a: *Povrchový průzkum na zaniklé středověké osadě Štítky u Svojkovic (okr. Jihlava)*. PV 1976, 95–96. Brno.
- Měřinský, Z. 1978b: *Povrchové průzkumy a záchranné akce v okolí Velkých Bílovic v roce 1976 (okr. Břeclav)*. PV 1976, 104–105. Brno.
- Měřinský, Z. 1980: *Povrchový průzkum středověkého hrádku v Krahulově a pokus o lokalizaci zaniklé středověké osady Čertovec u Číchova, okr. Třebíč*. PV 1977, 86. Brno.
- Měřinský, Z. 1980a: *Morava za husitských válek ve světle archeologických nálezů a výzkumů*. AH 5, 31–65.
- Měřinský, Z. 1981: *Přehled dosavadního stavu výzkumu fortifikací 11. až počátku 16. století na Moravě a ve Slezsku (hradiska a hrady)*. AH 6, 147–197.
- Měřinský, Z. 1982: *Studium dějin osídlení na Moravě a ve Slezsku*. AH 7, 113–156.
- Měřinský, Z. 1984: *Středověké Modřice ve světle archeologických nálezů*. VVM 36, 355–359.
- Měřinský, Z. 1984a: *Hornické vsi Velké a Malé Štítky u Svojkovic a Hor (okr. Jihlava a Třebíč)*. In: Zkoumání výrobních objektů a technologií archeologickými metodami, 23–43. Brno.
- Měřinský, Z. 1986: *Morava v 10. století ve světle archeologických nálezů*. PA 77, 18–80.
- Měřinský, Z. 1986a: *Podíl archeologie na výzkumu středověké architektury 11. až 1. poloviny 16. století na Moravě a ve Slezsku*. AH 11, 25–38.
- Měřinský, Z. 1988: *Brtnice a její okolí od poloviny 13. století do válek husitských*. In: Dějiny Brtnice a připojených obcí, 51–99. Brno – Brtnice.
- Měřinský, Z. 1988a: *Počátky osídlení Brtnicka a nejstarší dějiny obce*. In: Dějiny Brtnice a připojených obcí, 13–49. Brno – Brtnice.
- Měřinský, Z. 1989: *Století posledních Přemyslovců na Moravě a ve Slezsku ve světle archeologických výzkumů a nálezů*. AH 14, 19–42.
- Měřinský, Z. 1990: *Počátky moravských dějin*. VVM 42, 301–315.
- Měřinský, Z. 1991: *Hrad Rokštejn na Jihlavsku. Deset let archeologického výzkumu*. VVM 43, 413–427.
- Měřinský, Z. 1991a: *Hrad Rokštejn a jeho úloha v předhusitském a husitském období*. In: Sborník příspěvků k 555. výročí vyhlášení basilejských kompaktát v Jihlavě 1436–1991, 65–79. Jihlava.
- Měřinský, Z. 1993: *Otázky kolonizace a interetnických vztahů na středověké Moravě*. AH 18, 99–118.
- Měřinský, Z. 1994: *Rokštejn, mittelalterliche Burg in Kreis Jihlava (Iglau). Ergebnisse der archäologische Forschungen in den Jahren 1981–1992*. In: Der Burgenforschung und ihre Probleme. Ergrabung – Konservierung – Restaurierung. Fundberichte aus Österreich, Reihe A, Heft 2, 97–104.
- Měřinský, Z. 1996: *Počátky obce do válek husitských*. In: Velké Bílovice, dějiny jihomoravské obce, 83–114. Brno – Velké Bílovice.
- Měřinský, Z. 1997: *Od připojení Moravy v rámec českého státu do válek husitských*. In: Moravskobudějovicko, Jemnicko. Vlastivěda moravská, 151–239. Brno.
- Měřinský, Z. 1997a: *Moravské a slezské hrady v lexikonu půdorysů hradů německého středověku*. VVM 49, 196–209.
- Měřinský, Z. 1997b: *Středověké město*. In: Dějiny Moravských Budějovic, 33–65. Třebíč.
- Měřinský, Z. 1999: *Několik poznámek k výzkumům znojemské rotnudy a hradu*. ČMatM 118, 453–463.
- Měřinský, Z. 1999a: *Morava po připojení k Přemyslovcům (1018/19–1197)*. In: Morava ve středověku (ed. Z. Měřinský), 7–26. Brno.
- Měřinský, Z. 1999b: *Morava a Slezsko ve století posledních Přemyslovců (1197–1310)*. In: Morava ve středověku (ed. Z. Měřinský), 27–36. Brno.
- Měřinský, Z. – Nekuda, R. 1993: *Dva nové nálezy pozůstatků ručních palných zbraní z Moravy (předběžná zpráva)*. CaBo 3, 277–288.
- Měřinský, Z. – Plaček, M. 1984: *Povrchový průzkum Lamberka a Sedleckého hradu, k. ú. Zbraslav (okr. Brno-venkov)*. PV 1982, 49–51. Brno.
- Měřinský, Z. – Plaček, M. 1984a: *Povrchový průzkum hradu Bukovina (k. ú. Hostim, okr. Znojmo)*. PV 1982, 48–49. Brno.
- Měřinský, Z. – Plaček, M. 1984b: *Povrchový průzkum hradu v Dolních Loučkách (okr. Žďár nad Sázavou)*. PV 1982, 51–52. Brno.
- Měřinský, Z. – Plaček, M. 1985: *Povrchový průzkum opevněného sídla v trati „Hradisko“, k. ú. Zbraslav (okr. Brno-venkov)*. PV 1983, 64–65. Brno.
- Měřinský, Z. – Plaček, M. 1985a: *Povrchový průzkum hradu Lapikus, k. ú. Plaveč (okr. Znojmo)*. PV 1983, 58–59. Brno.
- Měřinský, Z. – Plaček, M. 1985b: *Povrchový průzkum hradu Kraví Hory, k. ú. Kuroslepy (okr. Třebíč)*. PV 1983, 62–64. Brno.
- Měřinský, Z. – Plaček, M. 1985c: *Povrchový průzkum hradu Levnova-Ketkovického hradu, k. ú. Ketkovice (okr. Brno-venkov)*. PV 1983, 61–62. Brno.
- Měřinský, Z. – Plaček, M. 1987: *K poznání hradu Bukovina*. JM 26, 281–288.
- Měřinský, Z. – Plaček, M. 1988: *Nástin vývoje hradní architekt-*

- туры vrcholného středověku na Moravě a ve Slezsku do období husitských válek. AH 13, 217–249.
- Měřinský, Z. – Plaček, M. 1989: *K podobě nejstarší kamenné fáze hradu Bítova (okres Znojmo)*. CaBo 1, 229–244. Praha.
- Měřinský, Z. – Plaček, M. 1989a: *Upřesnění stavebně historického vývoje brtnického zámku v gotickém období*. In: Památková péče a ochrana přírody v Jihomoravském kraji. 30 let Krajského střediska státní památkové péče a ochrany přírody v Brně, 24–45. Brno.
- Měřinský, Z. – Plaček, M. 1989b: *Rokštejn, středověký hrad na Jihlavsku (jeho dějiny, stavební vývoj a výsledky archeologického výzkumu 1981–1989)*. Brno – Brtnice.
- Měřinský, Z. – Plaček, M. 1991: *Terénní pozůstatky fortifikačních systémů v předpolí hradu Cornštejna (k. ú. Bítov, okr. Znojmo)*. CaBo 2, 161–176.
- Měřinský, Z. – Plaček, M. 1991a: *Vývoj hradní architektury na Moravě a ve Slezsku od husitských válek do 1. třetiny 16. století*. AH 16, 215–232.
- Měřinský, Z. – Plaček, M. 1991b: *Anfänge der Burgsteinarchitektur in Mähren und Schlesien und ihre mitteleuropäischen Wechselbeziehungen*. ČMMus 79, 85–106.
- Měřinský, Z. – Plaček, M. 1993: *Hrad Šenkenberk a jeho úloha v kolonizaci Znojemska*. AH 18, 211–223.
- Měřinský, Z. – Unger, J. 1972: *Povrchový průzkum zříceniny hradu Neuhaus (katastr Horní Věstonice) a povrchové nálezy na zaniklé středověké osadě Burgmanice (katastr Perná), (okr. Břeclav)*. PV 1971, 103. Brno.
- Měřinský, Z. – Zumpfe, E. 1993: *Untersuchungen der Ausgrabungen in der Burg Bítov (Bez. Znaim)*. AH 18, 199–209.
- Mezník, J. 1999: *Lucemburská Morava 1310–1423*. Praha.
- Mezník, J. 1999a: *Morava za vlády lucemburských markrabat (1310–1411)*. In: Morava ve středověku (ed. Z. Měřinský), 37–45. Brno.
- Michal, J. 1983: *Z dějin hrádku Bukovce-Lísku a vsi Bukova*. VVM 35, 175–183.
- Michna, P. J. 1974: *Středověké teplovzdušné topení na hradě Melicích u Vyškova*. SPFFBU, E 18–19, 1973–74, 211–216.
- Michna, P. J. 1976: *Melická skupina gotických kachlů. Příspěvek k poznání uměleckého řemesla doby předhusitské na Moravě*. Umění 24, 148–158.
- Michna, P. 1982: *K utváření raně středověké Moravy. Olomouc a historické Olomoucko v 9. až počátku 13. století*. ČsČH 30, 716–744.
- Michna, P. J. 1983: *Gotická kachlová kamna z hradu Melic na Vyškovsku. Pokus o rekonstrukci*. AH 6, 333–360.
- Michna, P. 1995: *Přehled archeologických výzkumů na Moravě a ve Slezsku za rok 1994*. VVM 47, 422–432.
- Michna, P. – Pojsl, M. 1988: *Románský palác na Olomouckém hradě*. In: Archeologie a památková obnova. Brno.
- Michna, P. 1996: *Přehled archeologických výzkumů na Moravě a ve Slezsku za rok 1995*. VVM 48, 302–314.
- Miloš, S. – Michna, P. – Sedláčková, H. 1998: *Pozdněgotické a renesanční kachle ze zámku v Hranicích*. Hranice.
- Mlčák, L. 1977: *Kulturní památky v Bartošovicích*. Oderský mlýn 1977, č. 2, 20–21.
- Mlčák, L. – Žurek, K. 1999: *Zámek, Tovačov (okres Přerov)*. In: Od gotiky... III., 1999, 235–238. Olomouc.
- Monarchie... 1897: *Die österreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild*. Band Mähren und Schlesien. Wien.
- Moravskobudějovicko... 1997: *Moravskobudějovicko, Jemnicko*. Red. V. Nekuda. Vlastivěda moravská. Brno.
- Moravský Krumlov 1960: *Moravský Krumlov. Sedm set let města nad Rokytnou*. Brno.
- Muk, J. 1994: *Středověké jádro zámku v Hranicích*. AH 19, 65–70.
- Muk, J. – Novosadová, O. 1977: *Středověká tvrz v Písečné nad Dyjí*. AH 2, 189–194.
- Musil, F. 1988: *Z historie studia a poznávání moravských a slezských hradů, zámků a tvrzí*. ZVÚO č. 254, 1–21.
- Musil, F. 1992: *K soupisu moravských a slezských hrádků a tvrzí*. VVM 44, 37–44.
- Musil, F. 1993: *Několik poznámek k lokalizaci moravských Újezdů (s tvrzí)*. VVM 45, 208–209.
- Musil, F. 1995: *Hrady, tvrze a zámky okresu Ústí nad Orlicí. Ústí nad Orlicí*.
- Musil, F. 1997: *Doplňky soupisu moravských a slezských hrádků a tvrzí*. ČSIM série B, 46, 26–39.
- Musil, F. 1998: *K vývoji šlechtických sídel na Šumpersku a Bruntálsku (1. část)*. Střední Morava 7, 26–37.
- Musil, F. 1998a: *K vývoji šlechtických sídel na Přerovsku*. Střední Morava 6, 9–22.
- Musil, F. 1999: *K vývoji šlechtických sídel na Šumpersku a Bruntálsku – (2. část)*. Střední Morava 8, 17–31.
- Musil, F. 2000: *K vývoji šlechtických sídel na Kroměřížsku (I. část)*. Střední Morava 10, 26–41.
- Musil, F. 2000a: *K vývoji šlechtických sídel na Kroměřížsku (II. část)*. Střední Morava 11, 18–36.
- Musil, F. – Plaček, M. – Procházka, R. 1989: *Hrad Rumberk a příslušné léno*. Regionální sborník okresu Blansko '89, 10–21. Blansko.
- Musil, J. V. 1974: *Tvz v Řimicích*. ZVÚO č. 168, 15–20.
- Musil, J. V. 1979: *Tvz v Červené Lhotě u Litovle, okres Olomouc*. VVM 31, 68–70.
- Navrátil, V. 1983: *Pozůstatky gotické tvrze v Kostelním Vydří*. VVM 35, 188–191.
- Navrátil, V. 1983a: *Povrchový průzkum zaniklé středověké osady Dašovice a její zaniklé plůžiny*. Historická geografie 21, 217–229.
- Navrátil, V. 1984: *Opevnění v ZSO jihozáp. Moravy*. Ročenka KAS 84, 53–61.
- Nedbal, A. b. d. (1966): *Stručný průvodce po historii a památkách městečka Batelova*. B. m. v.
- Nejedlý, V. 1988: *Umělekohistorické památky Brtnice*. In: Dějiny Brtnice a připojených obcí, 369–395. Brno – Brtnice.
- Nekvasil, J. 1982: *Malé hradisko u Bohuslavic*. PV 1980, 49. Brno.
- Nekvasil, J. 1987: *Hradisko Vala u Sobůlek (okr. Hodonín)*. PV 1985, 32–33. Brno.
- Nekvasil, J. 1990: *Pravěké nálezy z Horákovského hradu (k. ú. Horákov, okr. Brno-venkov)*. PV 1987, 99–100. Brno.
- Nekuda, R. 1990: *Třicet let archeologického výzkumu ve Mstěnicích*. ČMMus 75, 73–98.
- Nekuda, V. 1972: *Středověká ves Mstěnice. Deset let archeologického výzkumu 1960–1970*. VVM 24, 12–47.
- Nekuda, V. 1979: *Od velkomoravských velmožských dvorců ke středověkým feudálním dvorcům*. ČMMus 64, VS 79–86.
- Nekuda, V. 1981: *Dvacet let archeologického výzkumu na lokalitě zaniklé středověké osady Mstěnice 1960–1980*. VVM 33, 129–146.
- Nekuda, V. 1981a: *K vývoji drobných středověkých opevnění na Moravě*. AH 6, 293–306.
- Nekuda, V. 1985: *Mstěnice I. Zaniklá středověká ves u Hrotovic. Hrádek – tvrz – dvůr – předsunutá opevnění*. Brno.
- Nekuda, V. – Unger, J. 1981: *Hrádky a tvrze na Moravě*. Brno.
- Noga, K. 1991: *Luleč, středověký hrad na Vyškovsku (jeho dějiny a majitelé)*. Brno.

- Noll, J. – Varhaník, J. 1995: „Obnova“ zámku v Moravském Krumlově. ZPP 55, 31–35.
- Nopp, L. 1926: *Špilberk, jeho dějiny a památnosti*. Praha.
- Nosek, J. – Králíková, M. 1976: *Náměšť na Hané*. Praha.
- Novák, J. 1971: *Hrádek u Malé Štáhle (okr. Bruntál)*. ČSIM série B, 20, 181–182.
- Novák, J. 1973: *Neznámý hrádek u Huzové (okr. Bruntál)*. VVM 25, 123–125.
- Nováková, M. 1966: *Tovačov*. Ostrava.
- Nováková-Skalická, M. 1976: *Milotice*. Brno.
- Nováková-Skalická, M. 1977: *Obnovené nádvoří nejstarší části zámku v Telči*. Památky a příroda 2, 77, 283–284.
- Nováková, M. – Šamánková, E. b. d. (1956?): *Štramberk, městská rezervace státní památkové správy*. Praha.
- Novotný, B. 1975: *Moravské úděly a jejich raně feudální centra v 11.–13. století*. AR 27, 516–527.
- Novotný, B. 1977: *Počátky raně středověkého osídlení v prostoru Mikulova na Moravě a jeho hradu*. AH 2, 211–218.
- Obšusta, P. 1997: *Výzkum románského dvorce a kostela sv. Anny v Přibyslavicích*. Naším krajem 8, 40–58. Třebíč.
- Obšusta, P. 1999: *Valeč (okr. Třebíč)*. PV 39 (1995–96), 467–468. Brno.
- Obůrka, A. 1997: *Předín – poznámky k dějinám obce a okolí*. Naším krajem 8, 33–37.
- Od gotiky... II., 1999: *Od gotiky k renesanci, Výtvarná kultura Moravy a Slezska 1400–1550, II*. Brno. Ed. K. Chamonikola. Brno.
- Od gotiky... III., 1999: *Od gotiky k renesanci, Výtvarná kultura Moravy a Slezska 1400–1550, III*. Olomoucko. Ed. I. Hlobil, M. Perutka. Olomouc.
- Od gotiky... IV., 1999: *Od gotiky k renesanci, Výtvarná kultura Moravy a Slezska 1400–1550, IV*. Opava. Ed. K. Chamonikola. Brno.
- Oharek, V. 1923: *Tišnovský okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Otto, K. – Wagner, J. ad. 1963: *Čtení o Novém Jičíně*. Nový Jičín.
- Palásek, E. 1998: *Ivanovice na Hané. Z historie k současnosti*. Ivanovice na Hané.
- Palata, B. a kol. 1975: *Kelč. 700 let města*. Vsetín.
- Pánek, O. 1986: *Záchrana tvrze v Čejkovicích*. Památky a příroda 11, 145.
- Papajík, D. 1996: *Náměšť na Hané ve středověku do konce vlády markraběte Jana Jindřicha*. Střední Morava 3, 95–98.
- Páral, K. 1965: *Ke zkázce Nového hradu r. 1645*. Vlastivědné zprávy z Adamova a okolí 9, č. 3, 1–3.
- Paskov 1997: *Paskov (1267–1997) 730 let*. Paskov.
- Pátek, A. 1887: *Brtnice Trhová a zboží brtnické*. Velké Meziříčí.
- Paukert, J. 1965: *Jaroměřice nad Rokytnou*. Brno.
- Paukert, J. 1971: *Státní zámek Jaroměřice*. Brno.
- Paukert, J. 1976: *Státní zámek Vranov nad Dyjí*. Brno.
- Paukert, J. 1977: *Lysice*. Brno.
- Paukert, J. 1981: *Státní zámek Lysice*. Brno.
- Pavelčík, J. 1952: *Záchranný výkop na „Hradě“ v Bánově r. 1951*. AR 4, 481–483.
- Pavelčík, J. 1956: *Kaštýl ve Vlachovicích*. Valašsko 5, 126.
- Pavelčík, J. 1957: *„Hrad“ u Částkova*. In: Archeologické výzkumy 1955, 41–42. Gottwaldov.
- Pavelčík, J. 1961: *Bánov – „Hrad“ 1960*. PV 1960, 48–49. Brno.
- Pavelčík, J. 1962: *Výzkum výšinného sídliště Bánov – hrad 1961*. PV 1961, 45–47. Brno.
- Pavelčík, J. 1970: *Slovanské osídlení výšinné osady Bánov – hrad*. In: Sborník Josefu Poulíkovi k šedesátinám, 115–116. Brno.
- Pavelčík, J. 1970a: *Zjišťovací výzkum ve Štramberku 1959*. ČSIM série B, 19, 97–109.
- Pavelčík, J. 1973: *Středověká tvrz ve Hlinsku u Lipníka (okr. Přerov)*. PV 1972, 86. Brno.
- Pavelčík, J. 1974: *Středověká tvrz v Perné*. PV 1973, 78. Brno.
- Pavelčík, J. 1976: *„Zámek“ v Uherském Brodě*. MK 12, č. 1, 16.
- Pavelčík, J. 1978: *„Hrad“ v Bánově*. MK 14, č. 2, 20.
- Pavelčík, J. 1978a: *Zaniklá tvrz Volenov*. MK 14, č. 4, 19.
- Pavelčík, J. 1981: *Zaniklé středověké tvrze ve Vlachovicích*. PV 1979, 60. Brno.
- Pavelčík, J. 1985: *Osídlení obce Šišma (okr. Přerov)*. PV 1983, 107. Brno.
- Pavelčík, J. 1987: *Eine kleine mittelalterliche Fortifikation in Hodslavice (Bez. Nový Jičín)*. PV 1984, 48–49. Brno.
- Pavelčík, J. 1991: *Středověká tvrz ve Hlinsku u Lipníku nad Bečvou (okr. Přerov)*. PV 1988, 64. Brno.
- Pavelčík, J. 1991a: *Parohový mlat ze Spálova (okr. Nový Jičín)*. PV 1988, 22. Brno.
- Pavelčík, J. 1992: *Hrad Bánov – moravská Troja*. MK 28, č. 6, 8. Pavlovice... 1999: *Pavlovice u Přerova. Historie a přítomnost obce*. Pavlovice u Přerova.
- Pavlu, M. 1985: *K přestavbě malenovického hradu za Václava Tetoura z Tetova*. Zpravodaj klubu genealogů a heraldiků Ostrava 22, 27–31.
- Peck, E. 1892: *Okresní hejtmánství Holešovské*. Holešov.
- Pechhold, R. K. 1915: *Der Triebetelweg. Ein Beitrag zur ältesten Verkehrsgeschichte des Schönhengstgau*. ZDVGMS 19, 7–34.
- Pechová, O. a kol. 1957: *Moravská Třebová. Městská rezervace Státní památkové správy*. Praha.
- Pernes, J. – Holán, I. 1987: *Slavkov u Brna. Město a okolí*. Praha.
- Peřinka, F. V. 1905: *Jaroslavský okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Peřinka, F. V. 1905a: *Val. – Klobucký okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Peřinka, F. V. 1910: *Zdounecký okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Peřinka, F. 1930: *Kojetský okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Peška, J. – Unger, J. 1993: *Jungburgwallzeitliche Besiedlung bei Dürnholz, Bez. Břeclav (Lundenburg) in Mähren*. Beiträge zur Mittelalterarchäologie in Österreich 9, 139–145.
- Petrů, J. 1968: *Hrad Lukov*. Brno.
- Petrů, J. 1968a: *Náměšť nad Oslavou*. Brno.
- Petrů, J. 1968b: *Státní hrad Buchlov. Státní zámek Buchlovice*. Brno.
- Petrů, J. 1969: *Raněgotická kaple na hradě Buchlově*. Monumentorum tutela 5, 343–352. Bratislava.
- Petrů, J. 1971: *Státní zámek Milotice*. Brno.
- Petrů, J. 1973: *Náměšť nad Oslavou. Státní zámek*. Brno.
- Petrů, J. 1975: *Státní zámek Kroměříž*. Brno.
- Petrů, J. 1982: *Státní hrad Buchlov. Dějiny, stavební a umělecký vývoj a význam hradního areálu*. Brno.
- Petrů, J. – Secký, J. 1970: *Státní zámek Náměšť nad Oslavou*. Praha.
- Petrů, J. – Tomeš, J. 1967: *Strážnice*. Brno.
- Pfister, A. – Pfister, L. b. d.: *Possitz, Groß Grillowitz. Erinnerungen an unser Dorf in Südmähren*. Neuweidenbach.
- Pilnáček, J. 1926: *Paměti městyse Černé Hory*. Černá Hora.
- Pilnáček, J. 1927: *Paměti města Blanska a okolních hradů*. Blansko.
- Pilnáček, J. 1927a: *Nový hrad u Blanska*. Brno.

- Pilnáček, J. 1930: *Staromoravští rodové*. Vídeň.
- Pinkava, J. 1993: *Dějiny města Konice 1. Od počátků do roku 1848*. Konice.
- Pinkava, V. 1903: *Litovelský okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Pinkava, V. 1905: *Hrad Búzov*. Olomouc.
- Pinkava, V. 1922: *Unčovský a Rýmařovský okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Pinkava, V. 1923: *Hrady a zámky župy olomoucké, 1. Úsov*. VSMŽO 2/1923–24, 20–23.
- Pinkava, V. 1923a: *Hrady a zámky župy olomoucké, 2. Hrad Šternberk*. VSMŽO 2/1923–24, 49–53.
- Pinkava, V. 1924: *Hrady a zámky župy olomoucké, 3. Hrad Sovinec*. VSMŽO 2/1923–24, 86–88 a 106–107.
- Pinkava, V. 1924a: *Hrady a zámky župy olomoucké, Stražisko, bývalý hrad u Konice*. VSMŽO 2/1923–24, 132–134.
- Pinkava, V. 1924b: *Hrad Búzov*. VSMŽO 2/1923–24, příl. Severní Morava, 1–5.
- Pinkava, V. 1924c: *Hrad Cimburk*. VSMŽO 3/1924–25, 57–59.
- Pinkava, V. 1927: *Hrady, zámky a tvrze moravské 1. Severní Morava (Olomúcko)*. Brno.
- Pinkava, V. 1927a: *O středověké hradní architektuře českomoravské*. ČVSMO 38, 76–94.
- Piper, O. 1903: *Österreichische Burgen 2*. Wien.
- Piper, O. 1904: *Österreichische Burgen 3*. Wien.
- Piper, O. 1905: *Österreichische Burgen 4*. Wien.
- Piper, O. 1907: *Österreichische Burgen 5*. Wien.
- Piper, O. 1908: *Österreichische Burgen 6*. Wien.
- Piper, O. 1909: *Österreichische Burgen 7*. Wien.
- Písková, M. – Krátký, V. 1995: *Napajedla. Průvodce památkami a zajímavostmi města*. Napajedla.
- Pivoda, O. 1952: *Hustopeče nad Bečvou 1349–1952*. Hustopeče nad Bečvou.
- Plaček, M. 1981: *Zámek v Uherském Ostrohu*. MK 17, č. 2, 12–13.
- Plaček, M. 1982: *K problematice hradů s plášťovou zdí na Moravě*. AH 7, 335–351.
- Plaček, M. 1982a: *Hrad Kanšperk a Jan Jiskra z Brandýsa*. MK 18, č. 6, 8–9.
- Plaček, M. 1983: *Zaniklý hrad v Bohuslavicích u Kyjova*. MK 19, č. 6, 8.
- Plaček, M. 1983a: *Přemyslovské hrady ve Strážnici a Uherském Ostrohu a jejich typologická příslušnost*. VVM 35, 328–341.
- Plaček, M. 1984: *K typologii hradů na moravsko-slovenském pomezí*. Slovácko 25, 1983, 63–89. Uherské Hradiště.
- Plaček, M. 1984a: *Zaniklý hrad u Šarov*. MK 20, č. 5, 5.
- Plaček, M. 1984b: *Zaniklý hrad na Palánku ve Ždánicích*. MK 20, č. 2, 5.
- Plaček, M. 1984c: *Pitná a užitková voda na středověkém hradě a její zajišťování*. FHB 7, 197–250.
- Plaček, M. 1985: *Hrady na Oslavě a ekonomické podmínky jejich vzniku a existence*. AH 10, 261–271.
- Plaček, M. 1985a: *Hrad Chlum a historické okolnosti jeho vzniku*. VVM 37, 61–67.
- Plaček, M. 1985b: *K počátkům hradu Lapikus*. JM 21, 163–166.
- Plaček, M. 1986: *Hrady v horním povodí Svatky*. AH 11, 189–200.
- Plaček, M. 1986a: *Zaniklá tvrz ve Věteřově*. MK 22, č. 6, 8.
- Plaček, M. 1986b: *Zbytky středověké tvrze v Němčičkách (okr. Znojmo)*. JM 25, 258–260.
- Plaček, M. 1987: *Sídlíštní struktura a hrady v povodí Loučky (Bobruvka)*. In: XVI. Mikulovské sympozium 1986, 245–255. Praha.
- Plaček, M. 1987a: *Povrchový průzkum středověkého fortifika-*
- ného sídla v Bobrové (okr. Žďár n. Sáz.)*. PV 1984, 64. Brno.
- Plaček, M. 1987b: *Povrchový průzkum Krumvaldu (k. úz. Budiškovice, okr. Jindřichův Hradec)*. PV 1984, 63. Brno.
- Plaček, M. 1987c: *Povrchový průzkum hradu Košíkova, k. úz. Drahonín a Hrádku, k. úz. Skryje (okr. Žďár n. Sáz.)*. PV 1984, 65–66. Brno.
- Plaček, M. 1987d: *Povrchový průzkum hradu Svrčova (k. úz. Hranice, okr. Přerov)*. PV 1984, 63–64. Brno.
- Plaček, M. 1987e: *Povrchový průzkum feudálního sídla v Újezdě u Černé Hory (okr. Blansko)*. PV 1984, 65. Brno.
- Plaček, M. 1987f: *Povrchový průzkum hrádku u Rešova a revize Strálku, k. úz. Ondřejov (okr. Bruntál)*. PV 1985, 55. Brno.
- Plaček, M. 1987g: *Povrchový průzkum středověkého sídla v Horákově, k. ú. Horákov (okr. Brno-venkov)*. PV 1985, 53. Brno.
- Plaček, M. 1987h: *Povrchový průzkum hradu Ronova, k. ú. Bílovice n. Svitavou (okr. Brno-venkov)*. PV 1985, 53–64. Brno.
- Plaček, M. 1987i: *Povrchový průzkum Hradiště, k. ú. Louka (okr. Třebíč)*. PV 1985, 54. Brno.
- Plaček, M. 1987j: *Ves a dvůr Holoubek. K otázce vztahu dvora a panského sídla ve středověku*. AH 12, 345–354.
- Plaček, M. 1988: *K vývoji hradů v povodí Svitavy*. AH 13, 307–320.
- Plaček, M. 1988a: *Zřícenina hradu Starého Světlova u Luhačovic*. MK 24, č. 3, 5.
- Plaček, M. 1988b: *Externí fortifikace drahotušského hradu*. Sborník kruhu přátel Muzea hl. m. Prahy 1, 169–174.
- Plaček, M. 1988c: *Hrad Rabštejn u Bedřichova a jeho předchůdci*. SM 55, 32–36.
- Plaček, M. 1989: *Málo známá opevnění v údolí Kyjovky*. MK 25, č. 2, 6–7.
- Plaček, M. 1989a: *Lokalizace všetrapských tvrzí, k. ú. Čejkovičky (okr. Hodonín)*. PV 1986, 76. Brno.
- Plaček, M. 1989b: *Povrchový průzkum zříceniny hradu u Plečí (o. Jindřichov, okr. Šumperk)*. PV 1986, 76–77. Brno.
- Plaček, M. 1989c: *Povrchový průzkum hradní zříceniny u Boňkova (o. Hranice, okr. Přerov)*. PV 1986, 77–78. Brno.
- Plaček, M. 1989d: *Středověký hrádek u Pulkova (o. Radkovičky u Hrotovic, okr. Třebíč)*. PV 1986, 78–78. Brno.
- Plaček, M. 1990: *Povrchový průzkum tvrzí Svárov (k. ú. Hoštice, okr. Kroměříž)*. PV 1987, 75. Brno.
- Plaček, M. 1990a: *Povrchový průzkum hradu Vildštejna (k. ú. Budišov, okr. Opava)*. PV 1987, 71–72. Brno.
- Plaček, M. 1990b: *Povrchový průzkum fortifikace v Šitbořicích (okr. Břeclav)*. PV 1987, 73–74. Brno.
- Plaček, M. 1990c: *Povrchový průzkum hradu v Náměšti na Hané (okr. Olomouc)*. PV 1987, 72–73. Brno.
- Plaček, M. 1990d: *Povrchový průzkum fortifikovaného sídla v Krahulově (okr. Třebíč)*. PV 1987, 74–75. Brno.
- Plaček, M. 1990e: *Po stopách I. L. Červinky – archeologa středověku*. Archaeologia iuvenis I, 1, 33–42.
- Plaček, M. 1990f: *Románsko-gotický hrad v Olomouci*. Historická Olomouc a její současné problémy 8, 163–174.
- Plaček, M. 1990g: *Fortifikační komplex v Hoštejně*. SM 59, 39–44.
- Plaček, M. 1991: *Povrchový průzkum hradu Aueršperka (k. ú. Dvořiště, okr. Žďár n. Sáz.)*. PV 1988, 59. Brno.
- Plaček, M. 1991a: *Hrady v povodí Jihlavy a Rokytne*. VVM 43, 145–157.
- Plaček, M. 1991b: *Povrchový průzkum fortifikací v Koberčicích (okr. Vyškov)*. PV 1988, 62–63. Brno.
- Plaček, M. 1991c: *Povrchový průzkum středověkého tvrzíště ve Vnorovech (okr. Hodonín)*. PV 1988, 60–61. Brno.

- Plaček, M. 1991d: *Povrchový průzkum fortifikací v Nevojcích (okr. Vyškov)*. PV 1988, 61–62. Brno.
- Plaček, M. 1991e: *Povrchový průzkum zbytků hradu ve Stražisku (okr. Prostějov)*. PV 1988, 60. Brno.
- Plaček, M. 1991f: *Povrchový průzkum neznámého opevnění v Dobřínsku (okr. Znojmo)*. PV 1988, 63. Brno.
- Plaček, M. 1991g: *Panská sídla v Náměšti na Hané ve středověku*. In: 850 let Náměště na Hané, 36–42. Náměšť na Hané.
- Plaček, M. 1991h: *Vztahy mezi hradním stavitelstvím moravského a rakouského horního Podyjí*. In: XX. Mikulovské symposium 1990, 247–260. Brno.
- Plaček, M. 1992: *Dvě turziště na Hodonínsku*. MK 28, č. 6, 9 a 13.
- Plaček, M. 1992a: *O vlkošské turzi*. MK 28, č. 3, 5.
- Plaček, M. 1992b: *Hrady středního Podyjí*. AH 17, 189–204.
- Plaček, M. 1992c: *Die Entwicklung der mährischen Burgen im 14. Jahrhundert*. CaBe 2, 1990, 296–314.
- Plaček, M. 1993: *Nový Hrad u Kopřivné*. SM 65, 3–12.
- Plaček, M. 1993a: *Povrchový průzkum reliéfních zbytků několika opevněných sídel v Boskovické brázdě*. PV 1990, 105–107. Brno.
- Plaček, M. 1993b: *Povrchový průzkum zbytků některých opevněných sídel ve Ždánickém lese*. PV 1990, 108–110. Brno.
- Plaček, M. 1993c: *Povrchový průzkum středověkého sídla Volenov (k. ú. Suchá Loz, okr. Uh. Hradiště)*. PV 1989, 95–96. Brno.
- Plaček, M. 1993d: *Povrchový průzkum středověkého sídla ve Vlkoši (okr. Hodonín)*. PV 1989, 96–97. Brno.
- Plaček, M. 1993e: *Povrchový průzkum středověké fortifikace v Horním Němčí (okr. Uh. Hradiště)*. PV 1989, 98. Brno.
- Plaček, M. 1993f: *Povrchový průzkum středověké fortifikace u Vřesovic (okr. Hodonín)*. PV 1989, 98–99. Brno.
- Plaček, M. 1993g: *Počátky hradu Veverí*. Brno v minulosti a dnes 11, 109–119.
- Plaček, M. 1994: *Upřesnění stavebně historického vývoje jádra hradu Pernštejna ve středověku*. CaBo 4, 217–230.
- Plaček, M. 1995: *Nové poznatky o vývoji hradu Bítova a zámku ve Valticích*. Regiom 95, Zpravodaj Regionálního muzea v Mikulově, 21–28.
- Plaček, M. 1995a: *Jevišovické hrady do konce 15. století*. VVM 47, 156–166.
- Plaček, M. 1995b: *K objevu pozdně románského paláce v Kunštátě a nástin vývoje hradu do začátku 16. století*. Průzkumy památek 2, č. 1, 37–48.
- Plaček, M. 1996: *Hrady a zámky na Moravě a ve Slezsku*. 1. vyd. Praha.
- Plaček, M. 1996a: *Valtice – nový pohled na stavební vývoj zámku a města*. JM 35, 103–124.
- Plaček, M. 1996b: *Poznatky o středověkém stavebním vývoji zámku ve Vranově nad Dyjí*. Průzkumy památek 3, č. 2, 51–64.
- Plaček, M. 1997: *Hrady v hrazených moravských městech*. AH 22, 199–215.
- Plaček, M. 1997a: *Turz v Hostimi a její držitelé do počátku 17. století*. JM 35, 37–45.
- Plaček, M. 1997b: *Turz v Tršicích do konce 16. století*. In: Z pravěku do středověku. Sborník k 70. narozeninám Vladimíra Nekudy, 184–190. Brno.
- Plaček, M. 1998: *Upřesnění vývoje palácového jádra hradu Bítova ve středověku*. CaBo 6, II, 297–306.
- Plaček, M. 1998a: *Turze ve zdech moravských zámků (předběžné výsledky grantu MK)*. AH 23, 415–426.
- Plaček, M. 1998b: *Turz v proměnách staletí*. In: Čejkovice 1248–1998, 445–458. Čejkovice.
- Plaček, M. 1998c: *K možnostem poznání původního předhradí v Račicích*. In: Ve službách archeologie. Sborník k 60. narozeninám Vladimíra Haška, 251–260. Brno.
- Plaček, M. 1999: *Hrady a zámky na Moravě a ve Slezsku*. 2. vyd. Praha.
- Plaček, M. 1999a: *Turz Boskovštejn*. In: Od gotiky... II., 1999, 151–152. Brno.
- Plaček, M. 1999b: *Turz Bošovice*. In: Od gotiky... II. 1999, 152–153. Brno.
- Plaček, M. 1999c: *Zřícenina hradu Boskovice*. In: Od gotiky... III., 1999, 140–141. Olomouc.
- Plaček, M. 1999d: *Hrad Buchlov*. In: Od gotiky... II., 1999, 156–157. Brno.
- Plaček, M. 1999e: *Formy feudálního sídla moravského venkova*. AH 24, 291–300.
- Plaček, M. 1999f: *Ke starší podobě zámku v Laškově a vladýčkému rodu zakladatelů*. MVP-ČSPS 107, 15–23.
- Plaček, M. 1999g: *Obytná budova turze, Unčovice (okres Olomouc)*. In: Od gotiky... III., 1999, 243. Olomouc.
- Plaček, M. 1999h: *Zámek, Moravská Třebová (okres Svitavy)*. In: Od gotiky... III., 1999, 182. Olomouc.
- Plaček, M. 1999i: *Turz v Hluku*. In: Od gotiky... II., 1999, 162. Brno.
- Plaček, M. 1999j: *Zámek Vyškov*. In: Od gotiky... III., 1999, 251. Olomouc.
- Plaček, M. 1999k: *Zámek Budkov*. In: Od gotiky... II., 1999, 154–156. Brno.
- Plaček, M. 1999l: *Hrad Cornštejn*. In: Od gotiky... II., 1999, 158–159. Brno.
- Plaček, M. 1999m: *Zámek v Dolních Kounicích*. In: Od gotiky... II., 1999, 160–162. Brno.
- Plaček, M. 1999n: *Turz v Horních Dunajovicích*. In: Od gotiky... II., 1999, 163. Brno.
- Plaček, M. 1999o: *Starý zámek v Jevišovicích*. In: Od gotiky... II., 1999, 163–165. Brno.
- Plaček, M. 1999p: *Turz v Kostelním Vydří*. In: Od gotiky... II., 1999, 165. Brno.
- Plaček, M. 1999q: *Zámek, Hranice (okr. Přerov)*. In: Od gotiky... III., 1999, 151–152. Olomouc.
- Plaček, M. 1999r: *Zámek v Krhově*. In: Od gotiky... II., 1999, 165. Brno.
- Plaček, M. 1999s: *Turz a zámek, Litenčice (okres Kroměříž)*. In: Od gotiky... III., 1999, 167–168. Olomouc.
- Plaček, M. 1999t: *Zřícenina hradu Hukvaldy*. In: Od gotiky... III., 1999, 153–155. Olomouc.
- Plaček, M. 1999u: *Zřícenina hradu Cimburk u Koryčan*. In: Od gotiky... III., 1999, 158–159. Olomouc.
- Plaček, M. 1999v: *Turz a zámek, Kelč (okres Vsetín)*. In: Od gotiky... III., 1999, 158. Olomouc.
- Plaček, M. 1999x: *Turz, Kurovice (okres Kroměříž)*. In: Od gotiky... III., 1999, 161–162. Olomouc.
- Plaček, M. 1999y: *Hrad Malenovice*. In: Od gotiky... III., 1999, 175–176. Olomouc.
- Plaček, M. 1999z: *Zámek Milotice*. In: Od gotiky... II. 1999, 166. Brno.
- Plaček, M. 1999aa: *Zámek v Miroslavi*. In: Od gotiky... II., 1999, 166–167. Brno.
- Plaček, M. 1999bb: *Zámek, Nový Jičín*. In: Od gotiky... III., 1999, 186–187. Olomouc.
- Plaček, M. 1999cc: *Nový hrad*. In: Od gotiky... II., 1999, 167–168. Brno.
- Plaček, M. 1999dd: *Zámek Nový Světlav*. In: Od gotiky... II., 1999, 168. Brno.

- Plaček, M. 1999ee: *Hrad Pernštejn*. In: *Od gotiky... II.*, 1999, 169–172. Brno.
- Plaček, M. 1999ff: *Zámek v Písečném nad Dyjí*. In: *Od gotiky... II.*, 1999, 172. Brno.
- Plaček, M. 1999gg: *Zámek v Polici*. In: *Od gotiky... II.*, 1999, 172–173. Brno.
- Plaček, M. 1999hh: *Hrad Sádek*. In: *Od gotiky... II.*, 1999, 173–174. Brno.
- Plaček, M. 1999ii: *Hrad Sovinec*. In: *Od gotiky... III.*, 1999, 226–227. Olomouc.
- Plaček, M. 1999jj: „Černá“ věž, Drahanovice (okres Olomouc). In: *Od gotiky... III.*, 1999, 146. Olomouc.
- Plaček, M. 1999kk: *Zámek ve Strážnici*. In: *Od gotiky... II.*, 1999, 174–175. Brno.
- Plaček, M. 1999ll: *Zámek v Telči*. In: *Od gotiky... II.*, 1999, 175–177. Brno.
- Plaček, M. 1999mm: *Zámek, Tršice (okres Olomouc)*. In: *Od gotiky... III.*, 1999, 238–239. Olomouc.
- Plaček, M. 1999nn: *Zámek Uherčice*. In: *Od gotiky... II.*, 1999, 178. Brno.
- Plaček, M. 1999oo: *Zámek v Uherském Ostrohu*. In: *Od gotiky... II.*, 1999, 178–179. Brno.
- Plaček, M. 1999pp: *Zámek Velké Meziříčí*. In: *Od gotiky... II.*, 1999, 179. Brno.
- Plaček, M. 1999rr: *Hrad Veverí*. In: *Od gotiky... II.*, 1999, 180. Brno.
- Plaček, M. 1999ss: *Břeclavský zámek*. In: *Od gotiky... II.*, 1999, 154. Brno.
- Plaček, M. 1999tt: *Hrad Bítov*. In: *Od gotiky... II.*, 1999, 151. Brno.
- Plaček, M. 1999uu: *Zámek Brtnice*. In: *Od gotiky... II.*, 1999, 153. Brno.
- Plaček, M. 1999vv: *Zámek Čejkovice*. In: *Od gotiky... II.*, 1999, 160. Brno.
- Plaček, M. 1999xx: *Moravské hrady ve středověku*. In: *Morava ve středověku*. Ed. Z. Měřinský, 61–72. Brno.
- Plaček, M. 1999yy: *Feudální sídla*. In: *Od gotiky... II.*, 1999, 145–150. Brno.
- Plaček, M. 1999zz: *Feudální sídla a městské fortifikace na Olomoucku*. In: *Od gotiky... III.*, 1999, 132–137. Olomouc.
- Plaček, M. 2000: *Identifikace středověkého jádra hradu Sádek a jeho vývoj*. *Průzkumy památek* 7, č. 1, 33–42.
- Plaček, M. 2000a: *K vývoji hradů v období moravské lucemburské sekundogenitury*. In: *Moravští Lucemburkové*, 189–222. Brno.
- Plaček, M. 2000b: *Ke stavebně historickému vývoji zámku v Miloticích*. *JM* 39, 91–101.
- Plaček, M. 2001: *Jakubov ve středověku*. In: *Sborník vydáný u příležitosti setkání rodáků a přátel obce 2001*, 3–11. Jakubov u Moravských Budějovic.
- Plaček, M. v tisku: *Povrchový průzkum reliéfních pozůstatků tří středověkých opevněných sídel v okrese Přerov*. *PV* 1999. Brno.
- Plaček, M. v tisku a: *Proměny venkovských sídel moravského středověku*. In: *Zamki i przestrzeń społeczna w Europie środkowej i wschodniej*. Częstochowa (2001).
- Plaček, M. – Měřinský, Z. 1992: *Die Burgen Mährens im Spätmittelalter*. *CaBe* 2/1990, 276–295. Budapest.
- Plaček, M. – Miloš, S. 1995: *Fortifikační systém Hranic na Moravě*. *AH* 20, 219–232.
- Plaček, M. – Procházka, R. 1984: *Povrchový průzkum hradu Engelsberka*. *Slovácko XXIV*, 1982, 37–37–44.
- Plaček, M. – Procházka, R. 1984a: *Hrad Strůlky. Příspěvek k poznání moravské fortifikační architektury*. *AH* 9, 167–178.
- Plaček, M. – Procházka, R. 1986: *K historii hradu Vraní Hory a Plankenberka*. *SM* 51, 24–27.
- Plaček, M. – Procházka, R. 1986a: *K problematice opevněných sídel přelomu raného a vrcholného feudalismu na Moravě (Teze)*. *AH* 11, 159–169.
- Plaček, M. – Procházka, R. 1989: *K historii hradu Vraní Hory v okrese Svitavy*. *VVM* 41, 77–82.
- Plaček, M. – Procházka, R. 1989a: *Povrchový průzkum zříceniny hradu Dědic, k. ú. Dědice (o. Vyškov, okr. Vyškov)*. *PV* 1986, 79–80. Brno.
- Plaček, M. – Procházka, R. 1989b: *Povrchový průzkum opevněného sídla v Rumberku (o. Dešná-Roubanina, okr. Blansko)*. *PV* 1986, 80–81. Brno.
- Plaček, M. – Procházka, R. 1993: *Hrad Vildenberk – zrod a zánik jednoho dominia*. *CaBo* 3, 201–210.
- Plichta, A. 1994: *Jaroměřicko. Dějiny Jaroměřic nad Rokytnou a okolí I, II*. Jaroměřice nad Rokytnou.
- Pluskal, F. S. 1926: *Památky hradu, města a panství Brumova na Moravě*. B. m. v.
- Podborský, V. 1988: *Pravěk a raně historické osídlení znojemského hradu*. *SPFFBU* E23, 121–140.
- Pohledy... 1980–1983: *Pohledy do historie a současnosti Velkého Meziříčí*. Velké Meziříčí.
- Poche, E. a kol. 1978: *Umělecké památky Čech 2 [K/O]*. Praha.
- Poche, E. a kol. 1980: *Umělecké památky Čech 3 [P/Š]*. Praha.
- Poche, E. a kol. 1982: *Umělecké památky Čech 4 [T/Ž]*. Praha.
- Pojsl, M. 1973: *Hrad Buchlov*. *MK* 9, č. 3, 18–19.
- Pojsl, M. 1979: *Kamenné fragmenty v objektu bývalého zámku v Bílé Lhotě*. *VVM* 31, 210–211.
- Pojsl, M. 1981: *Přemyslovský knížecí hrad v Olomouci*. *AH* 6, 199–200.
- Pojsl, M. 1990: *Velehrad. Stavební památky bývalého cisterciáckého kláštera*. Brno.
- Pokorný, F. 1917: *Příborský okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Pokorný, F. 1970: *Švábenice, rod pánů ze Švábenic. Příspěvek k dějinám městečka*. Brno – Švábenice.
- Pokluda, Z. 1974: *Rozsah milotického panství v 15.–16. století a jeho proměny*. *JM* 10, 137–142.
- Pokluda, Z. 1979: *Z dějin gottwaldovského zámku. Gottwaldovsko od minulosti k současnosti 1*, 131–139.
- Pokluda, Z. 1986: *Dějiny malenovického hradu. Gottwaldovsko od minulosti k současnosti 8*, 111–197.
- Pokluda, Z. 1987: *Kapitoly z dějin Zlína. Gottwaldovsko od minulosti k současnosti 9*, 63–188.
- Pokluda, Z. 1992: *Hrad Buchlov za vlády zástavních pánů*. *Slovácko* 33–34, 1991–92, 55–73. Uherské Hradiště.
- Pokluda, Z. 1993: *Tvrze na Zlínsku. Zlínsko od minulosti k současnosti 12*, 115–241.
- Pokluda, Z. 1993a: *Hrad a panství Uherský Ostroh*. *Slovácko* 35, 1993, 155–169. Uherské Hradiště.
- Pokluda, Z. 1995: *Bystřičtí páni v 15. století*. *Archivní ročenka* 1995. Státní okresní archiv Kroměříž, 11–19. Kroměříž.
- Pokluda, Z. 1997: *Tvrz v Hluku*. *Slovácko* 38, 1996, 149–162. Uherské Hradiště.
- Pokorný, V. J. 1923: *Říčany na Moravě. Kapitoly z jejich dějin*. Brno.
- Poláček, L. 1989: *Příspěvek k poznání počátků Moravských Budějovic*. *VVM* 51, 205–221.
- Poláček, L. 1990: *Feudální sídla v povodí Bystřice, Nedvědičky a Bobruvky ve světle archeologických nálezů*. In: *Pravěk a slovanské osídlení Moravy. Sborník k 80. narozeninám Josefa Poulíka*, 407–425. Brno.

- Poláček, L. 1990a: *Újezd u Tišnova – „Hrádek“*. Vybavení a provoz drobného feudálního sídla. AH 15, 223–233.
- Poláček, L. 1993: *Záchranné práce na „Hradisku“ u Kozlova (okr. Žďár n. Sáz.)*. PV 1989, 90–91. Brno.
- Poláček, L. 1995: *Archeologie středověku na jihozápadní Moravě*. In: Sborník příspěvků proslovených na I. obnoveném sjezdu Moravskoslezského archeologického klubu v Moravských Budějovicích, 83–89. Brno.
- Polásek, J. 2000: *Zamyšlení nad historií hrádku na Čeladné*. IZČAS–SMS, prosinec, 99–101.
- Polášková, E. 1965: *Jevišovice*. Brno.
- Polášková, E. 1966: *Hluk*. Brno.
- Popelka, B. 1912: *Jevický okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Pospíšil, S. 1948: *Sborník obce Šišmy*. Šišma.
- Poulík, J. 1967: *Pevnost v lužním lese*. Praha.
- Poulík, J. – Chropovský, B. a kol. 1985: *Velká Morava a počátky československé státnosti*. Praha – Bratislava.
- Prasek, V. 1883: *Příspěvky k dějinám zapomenutých hradů a tvrzí, 5. Tepenec čili Karlsburk*. Komenský 11, 72–75.
- Prix, D. – Plaček, M. 1999: *Zámek, Fulnek (okres Nový Jičín)*. In: *Od gotiky... III.*, 1999, 147. Olomouc.
- Procházka, R. 1981–1982: *K některým problémům dějin Boskovic a Boskovicka v době předhusitské a husitské*. In: Sborník Okresního muzea v Blansku 13–14, 39–50. Blansko.
- Procházka, R. 1982: *Povrchový průzkum reliktních opevněných sídlištních útvarů na Uherskohradištsku v r. 1980 (okr. Uherské Hradiště)*. PV 1980, 56–57. Brno.
- Procházka, R. 1984: *Oberflächenuntersuchung der Lokalität „Starý hrad“ in Bzenec*. PV 1982, 70–71. Brno.
- Procházka, R. 1993: *K vývoji a funkčnímu rozvrstvení hradů 11.–12. stol. na Moravě*. In: *Lokalne ośrodki władzy państwowej w XI–XIII wieku w Europie Środkowo-Wschodniej*, 110–141. Wrocław.
- Procházka, R. 1994: *Od Obřan k Novému hradu*. CaBo 4, 63–66.
- Procházka, R. 1994a: *Svitávka – Hradisko v 11.–15. století*. CaBo 4, 231–236.
- Procházka, R. – Plaček, M. 1984: *Povrchový průzkum hradu Orlova, k. ú. Orlovice (okr. Vyškov)*. PV 1982, 54–55. Brno.
- Procházka, R. – Plaček, M. 1985: *Hrad v Doubravici nad Svitavou*. Regionální sborník okresu Blansko '85, 75–79. Blansko.
- Procházka, R. – Plaček, M. 1986: *Neznámý Vildenberk?*. VVM 38, 202–203.
- Procházka, R. – Štrof, A. 1991: *Výzkum hradiska u Svitávky v roce 1988 (okr. Blansko)*. PV 1988, 71–72. Brno.
- Procházka, V. 1928: *Z minulosti vyškovského zámku*. Vyškov. (Těž in 58. účetní uzávěrka První kontribučenské spořitelny ve Vyškově za rok 1927, 5–34. Vyškov).
- Prokisch, E. 1941: *Das Städtchen Giebau*. Hainfeld-Giebau.
- Prokop, A. 1888: *Burgen und Schlösser Mährens*. Brünn.
- Prokop, A. 1904: *Die Markgrafschaft Mähren in kunsthistorischer Beziehung*. Band I–IV. Wien 1904.
- Prudká, A. 1993: *Středověké nálezy ze Zámčiska u Myslejovic (okr. Prostějov)*. PV 1989, 104. Brno.
- Prudká, A. 1995: *Archeologický výzkum hradu Plumlova*. Zpráva Muzea Prostějovska v Prostějově 1, 95, 1–15.
- Prudká, A. 1996: *Příspěvek ke stavebnímu vývoji hradu Plumlova (okr. Prostějov)*. VVM 48, 155–161.
- Přecechtěl, A. 1934: *Památky města Místku a jeho lašského okolí*. Místek.
- Příkryl, F. 1926: *Drahotuch a starožitnosti v Pobečví*. ZK 8, 1925–29, 81–82.
- Pukl, A. 1965: *Tvrz ve Špičkách u Hranic*. ZK 17, 1934–35, 93–94.
- Radová-Štiková, M. 1975: *Dolní Kounice, hrad, klášter a městečko. Stavebně historická studie*. Acta polytechnica, práce ČVUT v Praze 10, řada 1, č. 4, 73–93.
- Reichertová, K. 1949: *Přemyslovský hrad a předhradí v Olomouci*. AR 1, 60–73.
- Richter, V. 1941: *Středověká Telč*. Praha.
- Richter, V. 1943: *Město Třešť a jeho památky*. Praha.
- Richter, V. 1953: *K nejstarším dějinám Třeště*. ČSPS 61, 7–37.
- Richter, V. 1955: *Prehistorie Moravského Třebouska*. ČSPS 63, 141–147.
- Richter, V. 1956: *Hraniční hvozď v okolí Mor. Třebouska*. ČSPS 64, 141–161.
- Richter, V. 1957: *Románský kostel v Příbyslavicích*. ZPP 17, 39–41.
- Richter, V. 1958: *Telč, městská památková rezervace a památky v okolí*. Praha.
- Richter, V. 1959: *Raně středověká Olomouc*. Praha – Brno.
- Richter, V. 1960: *K barokní přestavbě zámku v Jemnici*. Umění 8, 299–300.
- Richter, V. 1970: *Třešť*. Brno.
- Richter, V. 1970a: *Vyšetření, jak vznikala některá moravská města*. Brno v minulosti a dnes 9, 137–149.
- Richter, V. 1976: *Telč. Státní zámek, město a památky v okolí*. Praha.
- Richter, V. – Krsek, I. – Stehlík, M. – Zemek, M. 1971: *Mikulov*. Brno.
- Richter, V. – Kubátová, T. 1953: *Rájec nad Svitavou. Státní zámek a okolí*. Praha.
- Richter, V. – Samek, B. – Stehlík, M. 1966: *Znojmo*. Praha.
- Rolinc, V. 1987: *Příspěvky k historické topografii města Kelče*. In: *Valašsko včera a dnes. Ročenka Okresního archivu Vsetín 1986*, 75–93. Vsetín.
- Rolleder, A. 1903: *Geschichte der Stadt und des Gerichtsbezirkes Odrau*. Steyr.
- Rulíšek, H.: *Die Kirche der Hl. Kunigunde in Hostěradice*. SPFFBU F 14–15, 129–142.
- Rychlý, M. – Brachtel, Z. 1996: *Zjišťovací výzkum zříceniny hradu Pleče (o. Jindřichov, okr. Šumperk)*. PV 1992, 80. Brno.
- Rychlý, M. – Brachtel, Z. 1997: *Jindřichov na Moravě (okr. Šumperk). Hrad Pleče*. PV 1993–94, 210–211. Brno.
- Řezníček, Z. 1997: *O hradu Veverí*. Brno.
- Sadílek, J. 1996: *Hrádky a tvrze okresu Blansko – stručný přehled*. Sborník Muzea Blansko 96, 23–29.
- Sadílek, J. 1997: *Hradisko u Vlčatína*. Naším krajem 8, 38–39.
- Sadílek, J. 1997a: *Crhov (okr. Blansko). Dům čp. 31*. PV 1993–94, 192–193. Brno.
- Sadílek, J. 1997b: *Louka (okr. Blansko). Louka–Hrad*. PV 1993–94, 216–218. Brno.
- Sadílek, J. 1997c: *Rožná (okr. Žďár nad Sázavou). „Hradisko“*. PV 1993–94, 234–235. Brno.
- Sadílek, J. 1997d: *Gotická tvrz v Drnovicích*. Sborník Muzea v Blansku '97, 7–14. Blansko.
- Sadílek, J. 1997e: *Strážní hrádek u Dolních Heřmanic a jeho analogie*. Hláška 8, 39–40.
- Sadílek, J. 1998: *Pernštejnské hrady na horním povodí Svatky*. CaBo 6, 325–340. Praha.
- Sadílek, J. 1999: *Rumberk (okr. Blansko)*. PV 1995–96, 458. Brno.
- Sadílek, J. 2000: *Nově zjištěné středověké tvrzíště v Moraveckých Pavlovicích na Žďársku*. Hláška 11, 58–59.

- Sadílek, J. 2000a: *Středověká tvrz v Oponešicích na Třebíčsku*. CaBo 7, 215–223.
- Sadílek, J. – Nisler, P. 1999: *Střítež u Mohelnice (zaniklá středověká ves s tvrzí)*. Střední Morava 9, 102–109.
- Sajner, J. – Křížek, V. 1973: *Lázně Velké Losiny. Dějiny, přítomnost, přírodní zdroje*. Praha.
- Samek, B. 1968: *Hrad Malenovice*. Gottwaldov.
- Samek, B. (ed.) 1993: *Renesanční zámek v Bučovicích*. Brno.
- Samek, B. 1994: *Umělecké památky Moravy a Slezska 1 [A/I]*. Praha.
- Samek, B. 1999: *Umělecké památky Moravy a Slezska 2 [J/N]*. Praha.
- Samek, B. – Plaček, M. – Stehlík, M. – Holíková, P. 1997: *Pernštejn, středověký hrad na Moravě*. Brno.
- Sartori, F. 1819–1820: *Die Burgvesten und Ritterschlösser der österreichischen Monarchie*. Band I–VIII. Brünn.
- Sedláček, A. 1885: *Hrady, zámky a tvrze království českého 4*. Praha.
- Sedláček, E. 1968: *Starobylá pyšelská tvrz*. Jiskra, 1968, č. 20, 15. 5., 3.
- Sedláčková, M. – Hlaváčková, M. 1971: *Státní zámek Rájec – státní zámek Lysice*. Brno.
- Sedlák, J. 1970: *Rymice*. Brno.
- Sedlák, J. 1971: *Jemnice*. Brno.
- Sedlák, J. 1971a: *Zámek Police*. Brno.
- Sedlák, J. 1971b: *Brtnice*. Brno.
- Sedlák, J. 1972: *Jaroměřice nad Rokytnou. Státní zámek, město a okolí*. Praha.
- Sedlák, J. 1973: *Náměšť nad Oslavou. Státní zámek, město a památky v okolí*. Praha.
- Sedlák, J. 1997: *Umělecké památky*. In: Moravskobudějovicko, Jemnicko. Vlastivěda moravská, 441–472. Brno.
- Sedlák, J. 1999: *Umělecké památky*. In: Veselsko. Vlastivěda Moravská, 395–483. Brno – Veselí nad Moravou.
- Severa V. 1933: *Okres novojičínský*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Schad'n, H. P. 1953: *Hausberge und verwandte Wehranlagen in Niederösterreich*. Prähistorische Forschungen H 3. Wien.
- Scholz, L. 1864: *Památky města Hranic*. Hranice.
- Schuppler, F. 1934: *Burg Busau*. DMH 20, 6–13.
- Simböck, M. 1906: *Die Templer in Mähren und die Burgruine Tempelstein*. ZDVGMS 10, 180–190.
- Skácel, J. 1965: *Čtení o Strážnici*. Strážnice. (2. vyd. 1999).
- Sklenář, K. a kol. 1993: *Archeologické památky. Čechy–Morava–Slezsko*. Opava.
- Skutil, J. 1962: *Středověký hrádek v Újezdě u Boskovic*. PV 1961, 100–101. Brno.
- Skutil, J. 1962a: *Stopy středověkého opevnění nad Skalním mlýnem v Moravském krase*. PV 1981, 99–100. Brno.
- Skutil, J. 1963: *Předběžná zpráva o hlavních výsledcích výzkumu Rytířské jeskyně*. PV 1962, 12–14. Brno.
- Skutil, J. 1975: *Přehled hradních zřícenin a zámků na okrese Blansko s jejich historií*. In: Vlastivědný sborník Okresního archivu v Blansku, 7–30. Blansko.
- Skutil, J. a kol. 1981: *Rájec-Jestřebí. Dějiny města od nejstarších dob po současnost*. Praha.
- Skutil, J. 1982: *Dějiny Bzence od počátku do konce středověku*. JM 21, 67–85.
- Skutil, J. – Špírk, F. – Štarha, I. – Lacina, L. 1984: *Náměšť nad Oslavou. Dějiny města od nejstarší doby po naši současnost*. Praha.
- Slabiňák, O. b. d. (1966): *Nový Světlav a Bojkovsko. Stručný příspěvek k topografii Bojkovska a průvodce muzejní expozicí*. Bojkovice.
- Slabiňák, O. 1969: *Čtení o Bojkovicích*. Bojkovice.
- Slabiňák, O. 1974: *Čtení o Bojkovicích. Část 2. Bojkovice, Zámek Nový Světlav a muzeum*. Bojkovice.
- Sloschek, E. 1937: *Geschichte der Stadt Mährisch-Kromau*. Znamim.
- Slováček, R. 1968: *Hrad Chlum*. Zpravodaj okresního aktivu památkové péče a ochrany přírody v Kroměříži 4, 31–35.
- Slovák, J.: *Zámek v Čekyni*. VSMŽO 6 1927–28, příloha Přerovsko, 11–14.
- Smahel, R. – Spáčil, J. 1971: *Kroměříž*. Brno.
- Smiřický, L.: *Historie Dřevohostic*. Dřevohostice.
- Snášil, R. 1972: *Povrchový průzkum v trati „Vojšice“ u Malé Vrbky, okr. Hodonín*. PV 1971, 107–109. Brno.
- Snášil, R. 1978: *Lesefunde auf der Feste in Strání*. PV 1976, 91. Brno.
- Snášil, R. 1981: *Opevněná sídliště 10.–16. století na Uherskohradištsku*. AH 6, 307–313.
- Sojka, J. 1940: *Rokštýn. Z historie Horácka*. Kamenice u Jihlavy.
- Sommer, K. 1987: *Z minulosti Malého Hradiška*. Malé Hradiško.
- Sonneck, H. 1917: *Goldenstein*. DMH 3, č. 2, 1–7.
- Sova, V. 1928: *Dějiny Napajedel a blízkého okolí*. Uherské Hradiště.
- Spáčil, J. 1972: *Naše městečko Kvasice*. Kvasice.
- Spáčil, V. 1977: *Velká Bystřice v době předhusitské*. Velká Bystřice, minulost a současnost, 25–52. Ostrava.
- Sprinzl, H. 1930: *Alte Wallanlagen in Südwestmähren*. Sudeta 6, 78–81.
- Spurný, F. 1964: *Sovinec*. Ostrava.
- Spurný, F. 1972: *Nový Hrad*. Vlastivědné zajímavosti OVM Šumperk č. 65.
- Spurný, F. 1972a: *Bludovský hrad a zámek*. Vlastivědné zajímavosti OVM Šumperk č. 63.
- Spurný, F. 1972b: *Hrad Rabštejn*. Vlastivědné zajímavosti OVM Šumperk č. 62.
- Spurný, F. 1973: *Hrad Mírov*. Vlastivědné zajímavosti OVM Šumperk č. 79.
- Spurný, F. 1973a: *Šumperský zámek*. Vlastivědné zajímavosti OVM Šumperk č. 100.
- Spurný, F. 1973b: *Mohelnice*. Vlastivědné zajímavosti OVM Šumperk č. 87.
- Spurný, F. 1973c: *Zábřeh*. Vlastivědné zajímavosti OVM Šumperk č. 91.
- Spurný, F. 1974: *Hrad a zámek Branná*. Vlastivědné zajímavosti OVM Šumperk č. 102.
- Spurný, F. a kol. 1974a: *700 let města Mohelnice*. Mohelnice.
- Spurný, F. 1974b: *Doubravice*. Vlastivědné zajímavosti OVM Šumperk č. 109.
- Spurný, F. 1977: *Brničko v minulosti a nyní*. Brničko.
- Spurný, F. 1979: *Bludov dříve a nyní*. Bludov.
- Spurný, F. 1991: *Úsovský hrad a zámek*. Vlastivědné zajímavosti OVM Šumperk č. 230.
- Staňa, Č. 1993: *Pustiměřský hrad*. AH 18, 181–197.
- Stehlík, M. 1955: *Boskovice. Státní zámek a hrad, město a okolí*. Praha.
- Stehlík, M. 1966: *Státní hrad Pernštejn*. Brno.
- Stehlík, M. 1966a: *Valtice. Státní zámek*. Brno – Praha.
- Stehlík, M. 1967: *Moravský Krumlov*. Brno.
- Stehlík, M. 1969: *Boskovice. Státní hrad, zámek a památky v okolí*. Praha.
- Stehlík, M. 1970: *Státní hrad a zámek Boskovice*. Brno.
- Stehlík, M. 1973: *Státní hrad Pernštejn a jeho instalace*. In: Památková péče 1945–70, 147–152. Praha.

- Stehlík, M. 1976: *Státní hrad Pernštejn*. Brno.
- Stuchlík, S. 1971: *Středověká tvrz v Rackové*. VVM 23, 107–108.
- Stuchlík, S. – Klanica, Z. – Měřinský, Z. 1997: *Pravěk a středověk Ždánicka*. Brno.
- Stumpf, G. 1927: *Die Vor- und Frühgeschichte des Kuhländchens*. In: Festschrift zum 1. Kuhländler Heimatfest in Neu-Titschein, August 1927, 7–24. Neu-Titschein.
- Stumpf, G. 1927a: *Neuere vorgeschichtliche Funde vom Koutousch*. Das Kuhländchen 8, 1926, 129–134.
- Svěrák, A. 1927: *O kelečský hrad*. ZK 10, 1927–28, 46–48.
- Svěrák, A. 1928: *Ještě o kelečském hradu*. ZK 10, 1927–28, 75–76.
- Svoboda, J. F. 1937: *Žďárský okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Svoboda, J. F. 1948: *Novoměstský okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Svoboda, K. 1934: *Hrad Buchlov na Moravě*. Buchlovice.
- Svoboda, K. 1948: *Hrad Brumov – jeho stavební vývoj a význam v dějinách naší hradní architektury*. Naše Valašsko 11, 114–124.
- Svoboda, K. 1950: *Hrad Malenovice – jeho založení, stavební vývoj a význam v dějinách hradní architektury na Moravě*. Naše Valašsko 13, 24–31.
- Svoboda, K. 1983: *Hrad Lukov – jeho stavební vývoj, popis a umělecko-dějinný význam*. Gottwaldovsko od minulosti k současnosti 5, 183–205.
- Svoboda, L. 1995: *O plášťových hradech*. AH 20, 355–388.
- Svobodová, H. – Šmíd, M. 1998: *Dvě nová výšinná sídliště na severní Moravě*. ČMMus 83, 141–148.
- Svozil, J. a red. 1902: *Lysov u Seničky*. Selský archiv 1, 233–235.
- Sztefek, J. 1991: *Historický vývoj panství v Lešné*. Zpravodaj Okresního vlastivědného muzea ve Vsetíně, 59–63.
- Šamánková, E. 1957: *Boskovický hrad v dějinách české gotiky*. ZPP 17, 42–43.
- Šamánková, E. 1966: *Štramberk*. Ostrava.
- Šaurová, D. 1965: *Příspěvek k dějinám města Slavkova u Brna*. VVM 17, 237–245.
- Šaurová, D. 1967: *Zaniklá středověká osada Konůvky na Slavkovsku*. VVM 19, 163–174.
- Šaurová, D. 1969: *Výzkum středověké tvrze v Konůvkách na Slavkovsku*. PV 1968, 58–60.
- Šaurová, D. 1971: *Systematický výzkum zaniklé středověké vesnice Konůvky na Slavkovsku*. In: *Zaniklé středověké vesnice v ČSSR ve světle archeologických výzkumů I*, 169–183. Uherské Hradiště.
- Šaurová, D. 1976: *Středověký hrádek Kepkov na Slavkovsku*. AR 28, 64–65.
- Šaurová, D. 1977: *Zaniklý hrádek Kepkov ve Ždánickém lese (k. ú. Nížkovice-Heršpice, okres Vyškov)*. AH 2, 167–172.
- Šaurová, D. 1978: *Pokračování výzkumu v Konůvkách (hřbitov a sakrální objekty)*. AH 3, 347–354.
- Šaurová, D. 1980: *Keramika z hrádku Kepkova*. AH 5, 375–382.
- Šaurová, D. 1981: *Mizející hrádek v Rašovicích, okr. Vyškov na Mor.* AH 6, 327–332.
- Šedo, O. 1987: *Informace o výsledcích archeologických průzkumů Muzea Vyškova (okr. Vyškov)*. PV 1984, 83–86. Brno.
- Šembera, A. V. 1836: *Historie pánů z Bozkowic a hradu Bozkowa w Morawě*. Brno.
- Šimeček, P. 1989: *Nový Světlou*. Naše pravda 45, 1989, č. 35.
- Šimša, M. 1993: *Historie městečka Doubravice do roku 1914*. Doubravice.
- Šindler, J. 1928: *Z dějin Tepence*. VSŽMO 6/1927–28, příl. Olomoucko, 7–9.
- Šípek, Z. 1994: *Dějiny Horních Dunajovic*. Znojmo.
- Šlechta, V. 1926: *Podoba Jaroměřic za starodávna*. Od Horáka k Podyjí 3, 129–133.
- Šmíd, M. 1991: *Mittelalterliche Befunde auf dem Hausberg bei Přílepy (Bez. Kroměříž)*. PV 1988, 64. Brno.
- Štarha, I. – Štěpán, R. 1995: *Zámek Kunštát na Moravě*. Brno.
- Štefan, I. 1996: *Středověké osídlení bývalého vsetínského panství*. Zpravodaj Okresního vlastivědného muzea ve Vsetíně, 36–53.
- Štěpán, V. 1982: *Historie hradu Obřany v Hostýnských vrších*. Zpravodaj Muzea Kroměřížska č. 2, 31–40.
- Štěpán, V. 1983: *Historie hradu Obřany v Hostýnských vrších (dokončení)*. Zpravodaj Muzea Kroměřížska č. 2, 40–49.
- Štěpán, V. 1991: *Hrad Šostýn v polských pramenech z 14. a 15. století*. VSONJ 47, 3–7.
- Štěpán, V. 1995: *Závěť Smila ze Šternberka a na Hoštejně jako pramen k poznání bojových družin na severní Moravě*. VVM 47, 146–155.
- Štěpánek, M. 1965: *Opevněná sídliště 8.–12. století ve střední Evropě*. Praha.
- Štětina, J. 1999: *Ohrožení Nového hradu u Olomučan*. Hlásk 10, 1–3.
- Štětina, J. 2000: *Nový hrad u Olomučan – výsledky průzkumu staršího hradu*. Hlásk 11, 55–57.
- Štrof, A. 1986: *Přehled archeologických výzkumů na okrese Blansko v r. 1985*. Regionální sborník okresu Blansko '86, 101–102.
- Štrof, A. 1987: *Sondáž na Hradisku u Újezda u Kunštátu (okr. Blansko)*. PV 1984, 87. Brno.
- Štrof, A. 1990: *Výzkum hradiska u Svitávk v roce 1987 (okr. Blansko)*. PV 1987, 94–95. Brno.
- Šumperk 1967: *Šumperk*. Šumperk.
- Šumperk 1976: *700 let města Šumperka 1276–1976*. Šumperk.
- Šútor, P. 2000: *Nález torza kamenné zdi hodonínského hradu na ulici Bratislavská*. Muzejní občasník Masarykova muzea v Hodoníně 2000, 76–81.
- Tázarová, M. 1973: *Ke stavebním dějinám fulneckého zámku*. VSONJ 11, 57–63.
- Tenora, J. 1903: *Kunštátský okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Tenora, J. 1903a: *Dějiny městečka Kunštátu*. Kunštát na Moravě.
- Tenora, J. 1907: *Bystřický (n./Pern.) okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Teplý, J. 1990: *Hrady, hrádky a tvrze na Bystřicku. Doplnky k dílu Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku (I) – Jižní Morava, pro region Bystřice nad Pernštejnem*. VVM 42, 251–259.
- Teplý, J. 1990a: *Neznámý hrad u Kunštátu*. Památky a příroda 15, 9.
- Teplý, J. 1991: *Hrad Zubštejn a sídelní situace v porčí horní Svatky*. Medievalia historica bohemia 1, 257–293. Praha.
- Teplý, J. 1996: *Pernštejnové ve 13.–14. století*. Pardubice.
- Tihelka, K. 1941: *Hradisko nad Bučovicemi*. Bučovice.
- Tihelka, K. 1951: *K otázce, kdy vznikly Bučovice*. VVM 6, 12–19.
- Tihelka, K. 1963: *Středověké nálezy z Hrádku v Rašovicích, okr. Vyškov (dř. Slavkov)*. PV 1962, 68–70. Brno.

- Tihelka, K. 1964: *Středověká opevnění Bučovic*. ČMatM 83, 251–259.
- Tihelka, K. 1965: *Další nálezy z bývalého tvrziště v Rašovicích, okres Vyškov*. PV 1964, 66–68. Brno.
- Tichánek, J. 1989: *Šostýn*. Kopřivnice.
- Tichánek, J. 1992: *K lokaci a historii tvrze v Rychalticích, okr. Frýdek-Místek*. IZČAS – SMS, 61–69.
- Tichánek, J. 1993: *Nové nálezy na hradě Schauensteinu k. ú. Kopřivnice*. IZČAS–SMS, srpen, 52–60.
- Tichánek, J. 1995: *Záchranný archeologický průzkum v areálu hradu Štramberka*. IZČAS – SMS, 51–53.
- Tichánek, J. 1995a: *K historii a lokaci zaniklé středověké tvrze v Závišicích, okr. Nový Jičín*. IZČAS – SMS, 57–59.
- Tichánek, J. – Boris, M. 1994: *K historii a lokaci zaniklé středověké tvrze ve Vrchách*. IZČAS – SMS, prosinec, 101–103.
- Tichánek, J. – Boris, M. – Šerý, Z. 1999: *K historii a lokaci středověké tvrze v Domašově nad Bystřicí*. IZČAS – SMS, 100–103.
- Tilscher, G. 1924: *Der Plankenberg*. MVHSL 20, 93.
- Tiray, J. 1913: *Telecký okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Tiray, J. 1925: *Dačický okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Tiray, J. 1926: *Slavonický okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Trampler, R. 1905: *Die Burg Holstein bei Sloup*. ZDVGMS 9, 122–137.
- Trapl, M. – Geršlová, L. 1989: *Zámek Chudobín. Z minulosti a současnosti obce a historie zámku*. (Olomouc).
- Tribula, J. – Unger, J. 1970: *Zjišťovací výzkum na lokalitě „Žižkův stůl“ u Malé Vrbky (katastr Hrubá Vrbka, okr. Hodonín)*. Příloha VVM 22, 95–100.
- Tribula, J. – Bednaříková, J. 1980: *Archeologický výzkum gotické tvrze v Čejkovicích*. VVM 32, 202–207.
- Trmač, M. 1971: *Lapikus stále záhadný*. JM 7, 199–201.
- Trmač, M. 1986: *Olbramkostel a Šimperk*. Ročenka Okresního archivu ve Znojmě 1, 62–66.
- Třešť 1959: *Třešť. Šest set let města pod Špičákem*. Třešť.
- Třeštík, D. 1987: *Objevy ve Znojmě*. ČsČH 35, 548–576.
- Třeštík, D. 1987a: *Pád Velké Moravy*. In: *Typologie raně feudálních států*, 27–76. Praha.
- Třeštík, D. 1997: *Počátky Přemyslovců. Vstup Čechů do dějin (530–935)*. Praha.
- Třeštík, D. – Polívka, M. 1984: *Nástin vývoje české šlechty do konce 15. století*. In: *Struktura feudální společnosti na území Československa a Polska do přelomu 15. a 16. století*, 99–133. Praha.
- Tunka, Z. 1986: *Našiměřice – 750 let od první písemné zmínky*. Ročenka Okresního archivu ve Znojmě 1, 75–81.
- Turek, A. 1951: *Manové nejvyššího maršálka*. VVM 6, 108–115, 129–139, 163–171.
- Turek, A. 1959: *Z minulosti Pohořílek*. Bílovecko 8, 9–11.
- Turek, A. 1965: *Starý Jičín*. Ostrava.
- Turek, A. 1975: *Jak vypadal hrad Rabštejn v letech 1669–1679*. SM 30, 58–59.
- Turek, A. 1978: *Hrad a panství Starý Jičín*. Nový Jičín.
- Turek, A. – Hlubinka, M. 1965: *Fulnek*. Ostrava.
- Turek, R. 1971: *Územní předpoklady vzniku moravských úředních knížectví*. SPFFBU E16, 151–170.
- Tvrdonice 1985: *Tvrdonice. Příroda, dějiny a lidová kultura podlužácké obce*. Brno-Lanžhot.
- Tymonová, M. 1996: *Nástin vývoje šlechtických sídel na Olomoucku*. Střední Morava 3, 22–44.
- Tymonová, M. – Kalábek, M. 1998: *Dosavadní výsledky archeologického výzkumu lokality Tepence na katastru obce Jívové (okr. Olomouc)*. Střední Morava 8, 89–95.
- Uherskohradištsko 1982: *Uherskohradištsko*. Red. V. Nekuda. Vlastivěda moravská. Brno – Uherské Hradiště.
- Uherský... 2000: *Uherský Ostroh*. Uherský Ostroh.
- Uhlíř, J. 1970: *Zpráva o archeologickém výzkumu románského kostela sv. Anny v Příbyslavicích*. Příloha VVM 22, 101–107.
- Uhlíř, J. 1998: *Zeměpanské Příbyslavicko*. Třebíč.
- Ullrich, J. 1922: *Die Burgruine Altititschein*. Das deutsche Kuhländchen 4, 28–36, 48–52.
- Ullrich, J. 1923: *Die Eulenburg*. DMH 9, 244–257.
- Úlovec, J. 1996: *Plány jihomoravských měst, hradů a zámků z fondu Reichsstadt Nürnberg*. JM 35, 267–293.
- Úlovec, J. 1996a: *Herbert Weinelt a jeho výzkumy panských sídel*. CaBo 5, 11–22.
- Úlovec, J. 2000: *Zaniklé hrady, zámky a tvrze Čech*. Praha.
- Unger, J. 1965: *Středověké nálezy z „Hradiska“ u Zbraslavi (okr. Brno-venkov)*. VVM 17, 78–80.
- Unger, J. 1966: *Středověké opevnění v trati „Na horním hrádku“ u obce Lhotice (okr. Třebíč)*. SPFFBU, E 11, 136–139.
- Unger, J. 1967: *Der Turmhügel „Žižkův stůl“ bei Malá Vrbka*. SPFFBU, E 12, 232–233.
- Unger, J. 1968: *Tvrziště na zaniklé osadě Aloch u Valtic*. JM 4, 85–89.
- Unger, J. 1968a: *Středověké nálezy z hradu Lišnice*. VVM 20, 90–93.
- Unger, J. 1969: *Zjišťovací výzkum na tvrzišti „Valy“ u Týnce (okr. Břeclav)*. Slovácko X–XI, 1968–69, 77–85. Uherské Hradiště.
- Unger, J. 1970: *Archeologický výzkum středověkých hrádků na jižní Moravě se zvláštním zřetelem na výsledky výzkumu v Popicích pod Palavou*. VVM XXII, 43–50.
- Unger, J. 1971: *Moravská tvrziště v pověstech*. VVM 23, 346–351.
- Unger, J. 1975: *Středověké tvrziště u Nechvalína*. MK 11, č. 6, 18.
- Unger, J. 1976: *Problémy výzkumu opevněných sídel drobných feudálů na Moravě*. AR 23, 56–64.
- Unger, J. 1976a: *Tvrz ve Velkých Bílovicích*. MK 12, č. 5, 16.
- Unger, J. 1977: *Středověký hrad u Popic*. MK 13, č. 5, 20–21.
- Unger, J. 1977a: *Archeologický výzkum hrádku „Kulatý kopec“ na zaniklé vsi Koválov u Žabčic, okr. Brno-venkov, v letech 1973–1976*. AH 2, 155–160.
- Unger, J. 1978: *Středověké tvrziště v Mistrčicích*. MK 14, č. 5, 17.
- Unger, J. 1980: *K stavebnímu vývoji hradu Brníčko*. SM 39, 57–60.
- Unger, J. 1983: *Zpevnování svahů u opevněných objektů jižní Moravy 13. století*. AH 8, 521–528.
- Unger, J. 1985: *Hrady na Pavlovských vrších (archeologické nálezy)*. Mikulov.
- Unger, J. 1985a: *Mittelalterlicher Hausberg bei Pulkov (Bez. Třebíč)*. PV 1983, 69. Brno.
- Unger, J. 1985b: *Die mittelalterliche Feste bei Myslibořice (Bez. Třebíč)*. PV 1983, 68. Brno.
- Unger, J. 1987: *Středověký hrádek u Příbrami (okr. Brno-venkov)*. PV 1984, 57–58. Brno.
- Unger, J. 1987a: *Dokončení výzkumu „Hrádku“ u Příbrami (okr. Brno-venkov)*. PV 1985, 57. Brno.
- Unger, J. 1987b: *Výzkum opevněného sídla typu „motte“ na zaniklé vsi Divice u Brumovic (okr. Břeclav)*. PV 1985, 49–51. Brno.
- Unger, J. 1987c: *Zum Stand der Hausberg- (Motten-) Forschung in Südmähren. Beiträge zur Mittelalterarchäologie in Österreich* 3, 85–106.
- Unger, J. 1988: *Archeologické památky na okrese Břeclav*. Mikulov.

- Unger, J. 1988a: „Motte“ a kostel v zaniklé vsi Divice u Brumovic. AH 13, 369–373.
- Unger, J. 1989: První výsledky archeologického výzkumu hradu v Lelekovicích (okr. Brno-venkov) v letech 1984–1988. CaBo 1, 245–252.
- Unger, J. b. d. (1989a): Feudální sídlo z 13. století na zaniklé vsi Koválov u Žabčic (archeologické nálezy). Mikulov.
- Unger, J. 1989b: Počátky středověkých opevněných sídel typu „motte“ na jihovýchodní Moravě. In: Rodná země. Sborník k 100. výročí Muzejní a vlastivědné společnosti v Brně a k 60. narozeninám PhDr. Vladimíra Nekudy, Csc., 200–221. Brno.
- Unger, J. 1990: Pět let soustavného archeologického výzkumu středověkého hradu v Lelekovicích, okr. Brno-venkov. VVM 45, 145–156.
- Unger, J. 1991: Dokončení archeologického výzkumu vnitřního hradu v Lelekovicích, okr. Brno-venkov. AH 16, 233–238.
- Unger, J. 1992: Dvě nedokončená šlechtická sídla z 13. století. AH 17, 245–251.
- Unger, J. 1993: Přínos archeologických výzkumů k dějinám církevní architektury na jižní Moravě. Okres Hodonín. JM 29, 65–84.
- Unger, J. 1993a: Změny struktury osídlení ve 12. až 14. století na jižní Moravě. AH 18, 119–139.
- Unger, J. 1994: Meč z lelekovického hradu. CaBo 4, 251–256.
- Unger, J. 1994a: Koválov. Šlechtické sídlo z 13. století na jižní Moravě. Brno.
- Unger, J. 1996: Motte u Popic (okr. Břeclav). CaBo 5, 217–226.
- Unger, J. 1996a: Opevněná sídla typu motte na jižní Moravě. In: Slowiańszczyzna w Europie 2, 173–179. Wrocław.
- Unger, J. 1997: Archeologický výzkum v kostele sv. Marka v Mostišťích u Velkého Meziříčí. VVM 49, 288–292.
- Unger, J. 1998: Na stopě biskupského hradu v Modřicích. JM 37, 247–250.
- Unger, J. 1998a: Úloha geofyzikálního průzkumu při kresebné rekonstrukci opevňovacího systému lelekovického hradu. In: Ve službách archeologie. Sborník k 60. narozeninám Vladimíra Haška, 301–311. Brno.
- Unger, J. 1999: Život na lelekovickém hradě ve 14. století. Antropologická sociokulturní studie. Brno.
- Unger, J. 1999a: Moravská šlechta a její sídla. In: Morava ve středověku. Ed. Z. Měřinský, 53–60. Brno.
- Unger, J. – Bláha, J. 1985: Hrádek v Hornicích, okres Třebíč. VVM 37, 54–60.
- Unger, J. – Křížová, R. 1982: Zjišťovací výzkum na středověkém opevněném sídle Homolí kopec u Hustopečí (o. Břeclav). PV 1980, 42–43, Brno.
- Unger, J. – Michna, P. – Koštuřík, P. 1965: Zjišťovací výzkum středověkého opevněného objektu v trati „Na hrádku“ v katastru obce Lhotice (okres Třebíč). SPFFBU E 10, 366–369.
- Unger, J. – Peška, J. – Klanicová E. 1993: Mladohradištní opevnění v Drnholci (okr. Břeclav). PV 1990, 95. Brno.
- Unger, J. – Vermouzek, R. 1969: Valové opevnění u Mušova. JM 5, 55–59.
- Urban, F. 1970: Cimburk. Moravskotřebovské vlastivědné listy 4.
- Vacek, V. 1952: Vykopávky na Hrádku. Dopisy rodáků a přátel Žarošic 9, 24–25.
- Vacková, J. 1959: Ikonoografie Kroměříže od konce 16. století do poloviny 19. století. ZPP 19, 81–88.
- Vacková, J. 1963: Kroměříž. Městská památková rezervace a státní zámek. Praha.
- Václavek, M. 1909: Vsatský okres. Vlastivěda moravská. Brno.
- Vach, M. 1949: Jan Jiskra z Brandýsa a jeho předkové. ČSPS 57, 109–116, 175–184.
- Vácha, Z. 2000: Nález gotického průčelí hradu v Malenovicích. ZPP 60, 132–137.
- Valtice 1970: Valtice. Brno – Valtice.
- Válka, J. 1986: Morava a husitská revoluce. In: Moravský historický sborník (Moravica historica), 89–121. Brno.
- Válka, J. 1991: Dějiny Moravy. Díl 1. Středověká Morava. Vlastivěda moravská, Země a lid. Nová řada, svazek 5. Brno.
- Válka, J. 1996: Dějiny Moravy 2. Morava reformace, renesance a baroka. Vlastivěda moravská, Země a lid. Nová řada, svazek 6. Brno.
- Váňa, R. 1996: Bouzov. Olomouc.
- Vaněk, J. 1993: K historii hradní studny na Špilberku. Forum brunense 1993, 37–52. Brno.
- Varhaník, J. 1995: Břítové věže pozdního středověku v Čechách a na Moravě. AH 20, 339–353.
- Varhaník, J. 1998: K původu stavebního typu hradu Špilberka. AH 23, 391–398.
- Vašek, L. 1994: Nový hrad u Adamova. Brno – Bolzano.
- Vasiliak, E. 1970: Nad hrady a zámky. Praha.
- Vašek, L. 1998: Půdorys Nového hradu z roku 1703. Sborník Muzea Blansko '98, 10–13.
- Večeřa, J. 1924: Zříceniny hradu Rokštýna. Topograficko-historický náčrt. Jihlava.
- Velímský, T. 1978: Smilovo hradisko – příspěvek k problematice středověké kolonizace Dražanské vrchoviny. In: VIII. Mikulovské sympozium 1978, 105–110. Praha.
- Vermouzek, R. 1960: Hrad Obřany. Vlastivědné zprávy z Adamova a okolí 4, č. 2, 12–16.
- Vermouzek, R. 1977: Hrádky a tvrze na severozápad od Brna. AH 2, 59–68.
- Veselsko 1999: Veselsko. Red. V. Nekuda. Vlastivěda moravská. Brno – Veselí nad Moravou.
- Vícha, F. 1986: Nález komendy německých rytířů ve Slavkově u Brna. Umění 34, 362–366.
- Vincík, M. 1959: Tvrz v Hluku. Zprávy Krajského muzea v Gottwaldově, č. 2–3, 59–62.
- Vítek, J. 1928: Slovácká dědina Nedachlebice. Brno.
- Vítek, T. 1999: Hrad Zábřeh (okr. Šumperk). In: Od gotiky... III., 1999, 254. Olomouc.
- Vítek, T. 1999a: Zámek, Prostějov. In: Od gotiky... III., 1999, 217–218. Olomouc.
- Vítek, T. 1999b: Hrad Šternberk. In: Od gotiky... III., 1999, 230–231. Olomouc.
- Vlasáková, O. 1998: 750 let obce Vlkoš. Vlkoš.
- Vodáček, A. 1940: Boskovice. Vývoj, památky, pověsti. Boskovice.
- Vojkovský, R. 1999: Šostýn. Minulost hradu nad Kopřivnicí v okrese Nový Jičín. Dobrá.
- Vojtková, E. 1974: Hrady a zámky severomoravského kraje. Ostrava.
- Voldán, V. 1971: Zamyšlení nad lokalizací Levnova – Ketkovického hradu. VVM 23, 12–25.
- Volková, D. b. d.: Průvodce po Rokštejně. Pardubice.
- Vozar, V. 1949: Sobůlky. Kyjov.
- Vozar, V. 1974: Stráž a Gansperk. Zpravodaj města Uherské Hradiště č. 6, 25.
- Vozar, V. 1974a: O počátcích hlucké tvrze. Zpravodaj města Uherské Hradiště č. 9, 7.
- Vozar, V. 1974b: Vlčnovská tvrz. Zpravodaj města Uherské Hradiště č. 3, 19.
- Vožda, G. – Štrobach, K. 1971: Pamětihodnosti města Přerova. Přerov.

- Vrána, J. 1947: *Paměti obce Rašovic u Slavkova*. Rašovice.
- Vrbas, J. 1930: *Ždánsko*. Ždánice.
- Vrla, R. 1994: *Hrad Sádek (Ungersberk)*. Naším krajem č. 6, 1–21. Třebíč.
- Vrla, R. 1995: *Hrad Nový Světlou – příspěvek k ikonografii*. VVM 47, 178–181.
- Vrla, R. 1995a: *Poznámky ke stavebnímu vývoji hradu Nového Světloua*. Slovácko 34, 1994, 137–159. Uherské Hradiště.
- Vrla, R. 1996: *Hrad Ungersberk před rokem 1312*. CaBo 5, 129–134.
- Vrla, R. 1997: „Horský zámek“ Cimburk u Koryčan. *Poznámky ke stavu a stavebnímu vývoji památky*. Slovácko 38, 1996, 163–202. Uherské Hradiště.
- Vysloužil, J. 1968: *Středověký hrad v předhoří moravských Karpat*. Zpravodaj okresního aktivu památkové péče a ochrany přírody v Kroměříži 4, 26–31.
- Vyškovsko 1965: *Vyškovsko*. Red. V. Nekuda. Vlastivěda moravská. Brno.
- Wagner, E. – Drobná, Z. – Durdík, J. 1956: *Kroje, zbroj a zbraň doby předhusitské a husitské (1350–1450)*. Praha.
- Weinelt, H. 1935: *Trümmerburg Wildenstein*. Altvater 54, Hf. 7–8, 4–5.
- Weinelt, H. 1935a: *Sterneck*. Altvater 54, Hf. 7–8, 5–6.
- Weinelt, H. 1935b: *Der Wallhübel bei Klein-Stohl*. Altvater 54, Hf. 9–12, 7–8.
- Weinelt, H. 1936: *Der Burg am Kreuzberg bei Bärn*. Altvater 55, Hf. 1–2, 6–7.
- Weinelt, H. 1936a: *Die Burgruine Mödlitz*. Altvater 55, Hf. 3–4, 2–3.
- Weinelt, H. 1936b: *Burg Mödlitz*. DMH 22, 89–92.
- Weinelt, H. 1936c: *Die Ruine Straleck*. Altvater 56, Hf. 9–10, 3–4.
- Weinelt, H. 1936d: *Probleme schlesischer Burgenkunde, gezeigt an den Burgen des Freiwaldauer Bezirke*. Darstellungen und Quellen zur schlesischen Geschichte 36. Breslau.
- Weinelt, H. 1937: *Grundriss der Schönhengster Burgenkunde*. Mähr. Trübau.
- Weinelt, H. 1937a: *Burgen und Siedlung in Sudetenschlesien*. In: *Schlesisches Jahrbuch für deutsche Kulturarbeit im gesamtschlesischen Raume* 9, 33–44. Breslau.
- Weinelt, H. 1937b: *Hradiště Bürgel u Dlouhé Loučky a Wallgraben u Udánek v okrese moravsko-třebovském*. ČVSMO 50, 196–200.
- Weinelt, H. 1937c: *Die Burgen des nordmährischen Bezirkes Römerstadt*. Sudetendeutsche Monatshefte, 301–306.
- Weinelt, H. 1939: *Zwei südschlesische Turmhügel*. Deutsche Volksforschung in Böhmen und Mähren 1, 258–264.
- Weinelt, H. 1941/1942: *Siedlungsgeschichte um zwei normährische Burgen*. Zeitschrift für sudetendeutsche Geschichte 5, 83–92.
- Wihoda, M. 1995: *Geneze moravské šlechty*. Acta historica et museologica Universitatis Silesianae Opaviensis, řada C 2, 23–41.
- Wihoda, M. 1997: *Znojemští úředníci v politickém a mocenském systému přemyslovské monarchie*. In: *Znojemská rotunda ve světle vědeckého poznání*, 18–45. Znojmo.
- Wirth, Z. – Benda, J. 1955: *Státní hrady a zámky*. Praha.
- Wolny, G. 1835–1842: *Die Markgrafschaft Mähren topographisch, statistisch und historisch-geschildert*. Band I–VI. Brünn.
- Zaoral, P. 1962: *Počátky Hulína*. ZVÚO č. 99, 8–10.
- Zaoralová, M. 1988: *Od husitství do Bílé hory (Brtnice v majetku Brtnických z Valdštejna)*. In: *Dějiny Brtnice a připojených obcí*, 101–132. Brno – Brtnice.
- Zaoralová, M. 1992: *Kapitoly z dějin Příbyslavic*. VVM 44, 156–168.
- Zapletal, F. 1929: *O památkách Přerova nad Bečvou*. Přerov.
- Zapletal, F. 1929: *Boček Puklice z Pozořic na hradě Drahotuši*. ZK 12, 1929–30, 37–40.
- Zapletal, F. 1931: *Zánik hradu Šaumburka u Kelče*. ZK 14, 1931–32, 38–45.
- Zapletal, F. 1931a: *Renesanční zámek v Hustopečích nad Bečvou*. Naše Valašsko 2, 64–70.
- Zapletal, F. 1932: *Hrad Šaumburk u Kelče*. Naše Valašsko 3, 49–53.
- Zapletal, F. 1933: *Z prvních dob hradu Šaumburka u Kelče*. ZK 16, 1933–34, 45–58.
- Zapletal, F. 1933a: *Byly dva hrady jménem Drahotuš?*. ZK 16, 1933–34, 1–3.
- Zapletal, F. 1934: *Hranice a jejich zámek*. ZK 16, 1933–34, 78–84, 115–119.
- Zapletal, F. 1934a: *Hranice a jejich zámek*. ZK 17, 1934–35, 22–28, 37–42.
- Zapletal, F. 1934b: *Renesanční jádro dnešního zámku v Kelči*. ZK 17, 1934–35, 6–9.
- Zapletal, F. 1934c: *Tvrz Sahov*. ZK 16, 1933–34, 96.
- Zapletal, F. 1935: *Hranice a jejich zámek*. ZK 17, 1934–35, 82–87.
- Zapletal, F. b. d. (1935): *Hrad Teplice nad Bečvou*. Hranice.
- Zapletal, F. 1936: *Hrad Potštát z druhé poloviny XIV. věku*. ZK 19, 1936–37, 42–45.
- Zapletal, F. 1936a: *Přerov v minulosti*. Ročenka Městského musea v Přerově 1, 5–86.
- Zapletal, F. 1938: *Název a vznik hradu Drahotuše*. ZK 21, 1938–39, 28–29.
- Zapletal, F. 1939: *Z dějin hradu Hukvald*. Naše Valašsko 5, 118–124.
- Zapletal, F. 1957: *Poloha hradu Hlubokého*. Sborník Krajského vlastivědného muzea Olomouc č. 73, 95.
- Zapletal, F. 1965: *O nejstarších dějinách Kojetína*. VVM 17, 232–237.
- Zapletal, F. 1966: *Domnělý hrad Puchart ve středním Pobečví*. Kultura Přerova, červen 1966, 85–86.
- Zatloukal, R. 1997: *Městský hrad v Jemnici (okr. Třebíč)*. Naším krajem 8, 69–76.
- Zatloukal, R. 1998: *Nález keramiky z Dolních Rakous v městském hradě v Jemnici (okr. Třebíč)*. VVM 50, 290–302.
- Zavadil, L. – Tiray, J. 1900: *Bítešský okres*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Zbíral, J. 1920: *Hrad Louka na vrchu Hradisku u Olešnice*. Selský archiv 13, 32–39, 62–72.
- Zemánek, J. 1979: *Hrad Zuvačov*. MK 15, č. 6, 19.
- Zemanová-Petrů, R. 1971: *Nálezy na nádvoří vyškovského zámku*. ZMV 85, 42–43.
- Zemek, M. a kol. 1966: *Vlčnov. Dějiny slovácké obce*. Brno.
- Zemek, M. a kol. 1972: *Uherský Brod*. Brno.
- Zemek, M. (ed.) 1972a: *Napajedla, minulost a současnost města*. Napajedla.
- Zemek, M. – Bartušek, A. 1957: *Dějiny města Žďáru nad Sázavou I*. Havlíčkův Brod.
- Zemek, M. – Nechvátal, L. 1980: *Vývoj breclavského zámku*. JM 16, 90–107.
- Zenger, Z. M. 1953: *Pernštejn*. Praha.
- Zgazar, J. a kol. 1975: *Obec Majetín v rozvoji a budování*. Majetín.
- Zháněl, J. 1956: *Zámek ve Vyškově*. ZMV č. 2.

- Zháněl, J. 1967: *Biskupský hrad Melice*. ZMV č. 71, 1–34.
 Zháněl, J. 1967a: *Biskupský hrad Melice*. Část 2. ZMV č. 72, 38–63.
 Zháněl, J. 1968: *Vyškov*. Brno.
 Zháněl, J. 1971: *Biskupský hrad Melice*. Část 3. ZMV č. 73, 1–24.
 Zlínsko 1995: *Zlínsko*. Red. V. Nekuda. Brno – Zlín.
 Zřídka veselý, F. 1970: *Hrad Rychvald v dějinách Lysic*. In: *Lysice ve středověku a raném novověku*, 13–26. Lysice.
 Žáček, R. 1980: *Hukvaldy*. Frýdek-Místek.
 Žarošice 1986: *Žarošice, minulost a současnost vesnice v oblasti Ždánického lesa*. Brno – Žarošice.
 Žemlička, J. 1990: *Ke zrodu vrcholně feudální „pozemkové“ šlechty ve státě Přemyslovců*. ČMatM 109, 17–38.
 Žemlička, J. 1997: *Čechy v době knížecí (1034–1198)*. Praha.
 Žíla, J. 1940: *Hradištní kultura v Lužkovicích*. Podřevnicko 2, 14–17.
 Žíla, J. 1941: *Hradištní kultura v Lužkovicích*. Podřevnicko 2, 39–41.
 Žlábek, A. 1969: *Velké Meziříčí*. Brno.
 Žlůva, I. 1988: *Otázka renesančního stavitele moravskokrumlovského zámku*. VVM 40, 203–209.
 Žurek, K. 1999: *Tvrz a zámek. Čekyně (okr. Přerov)*. In: *Od gotiky... III.*, 1999, 143. Olomouc.

Miroslav Plaček

Ilustrovaná encyklopedie moravských hradů, hrádků a tvrzí

První vydání. Vydalo nakladatelství Libri,
 Hořejší nábřeží 17, Praha 5, e-mail: libri@libri.cz, <http://www.libri.cz>,
 v roce 2001 jako svou 149. publikaci v nákladu 2 000 výtisků.
 Odpovědná redaktorka Zuzana Dětáková.
 Obálka, grafická úprava a sazba Jaroslav Slanec.
 Tisk Serifa, Jinonická 80, Praha 5.

ISBN 80-7277-046-2

Doporučená cena 850 Kč

768
POVINNÝ VÝTISK